

Bryssel 13.9.2017
COM(2017) 487 final

2017/0224 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**Euroopan unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen
puitteiden perustamisesta**

{SWD(2017) 297 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Ulkomaiset suorat sijoitukset ovat merkittävä kasvun, työpaikkojen ja innovoinnin lähde, ja ne ovat aina olleet keskeisessä asemassa Euroopan unionin taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen kannalta. Ne ovat tuoneet merkittäviä etuja unionille ja sen kansalaisille, tukeneet komission laatiman Euroopan investointiohjelman tavoitteita ja edistäneet muita unionin hankkeita ja ohjelmia. Sen vuoksi EU haluaa säilyttää avoimen sijoitusympäristön ja toivottaa ulkomaiset sijoitukset tervetulleiksi.

Hiljattain 10. toukokuuta 2017 julkaistussa pohdinta-asiakirjassaan globalisaation hallinnasta komissio vahvisti, että ”EU:n tärkeimpiin periaatteisiin kuuluu avoimuus ulkomaisille sijoituksille. Ne ovat myös merkittävä kasvun lähde”. Samalla se kuitenkin totesi, että huolta on herättänyt se, että ulkomaiset sijoittajat, varsinkin valtion omistamat yritykset, kaappaavat strategisista syistä eurooppalaisia yrityksiä, joiden hallussa on keskeistä teknologiaa, ja että EU:n sijoittajilla ei useinkaan ole samoja oikeuksia sijoittaa maihin, joista tällaiset sijoitukset tehdään. Lopuksi komissio vahvisti, että kysymystä on analysoitava huolellisesti ja on toteutettava asianmukaisia toimia.

Unionin avoimuus ulkomaisia suoria sijoituksia kohtaan ei muutu, mutta siihen on liitettävä voimakasta ja tehokasta politiikkaa, jolla yhtäältä voidaan tehdä muista talouksista avoimempia ja varmistaa, että kaikki noudattavat samoja sääntöjä, ja toisaalta suojata keskeistä eurooppalaista omaisuutta investoinneilta, jotka olisivat haitallisia unionin tai sen jäsenvaltioiden oikeutettujen etujen kannalta. Tähän ehdotukseen liittyvässä komission tiedonannossa esitetään yleiskatsaus poliittisiin toimiin, joilla vastataan globalisaation haasteisiin ulkomaisten suorien sijoitusten alalla. Tällä ehdotuksella tarjotaan poliittinen vastaus oikeutettujen etujen suojeluun sellaisten ulkomaisten suorien sijoitusten osalta, jotka aiheuttavat huolta unionin tai sen jäsenvaltioiden turvallisuuden ja yleisen järjestyksen kannalta.

Asetusluonnoksen tavoitteena on vahvistaa jäsenvaltioille ja joissakin tapauksissa myös komissiolle puitteet, jotta ne voivat seurata ulkomaisia suoria sijoituksia Euroopan unionissa. Samalla on mahdollisuus ottaa huomioon kunkin jäsenvaltion tilanne ja kansalliset olosuhteet.

Ehdotetulla asetuksella tarjotaan oikeusvarmuutta jäsenvaltioille, jotka haluavat pitää voimassa ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismin¹ tai ottaa sellaisen käyttöön, kun otetaan huomioon unionin yksinomainen toimivalta yhteisen kauppapolitiikan alalla, johon ulkomaiset suorat sijoitukset kuuluvat, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja 207 artiklan 1 kohdan nojalla.

Ehdotetuissa puitteissa otetaan huomioon olemassa olevat erot jäsenvaltioiden välillä ulkomaisten suorien sijoitusten seurannan alalla. Tällä hetkellä jäsenvaltioista lähes puolella on käytössä seurantamekanismi, mutta muilla tällaista mekanismia ei ole. Olemassa olevien seurantamekanismien soveltamisalassa ja toimintatavassa on esimerkiksi seuraavia eroja: niitä sovelletaan etukäteen/jälkikäteen, ilmoittaminen on vapaaehtoista/pakollista, kattavuus on

¹ Mekanismi, joka tarjoaa jäsenvaltioille mahdollisuuden seurata ulkomaisia sijoituksia yrityksiin tai sektoreille, joita pidetään strategisesti merkittävänä, ja vastustaa niitä tietyin edellytyksin.

yleinen/alakohtainen, seurannan kohteena ovat yritykset/omaisuuserät tai niitä sovelletaan muista jäsenvaltioista ja kolmansista maista tai vain kolmansista maista tuleviin sijoituksiin.²

Ehdotetulla asetuksella ei edellytetä, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön tai pitävät voimassa ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismin. Sen tavoitteena on luoda mahdollistavat puitteet sellaisia jäsenvaltioita varten, joilla on jo käytössä tai jotka haluavat ottaa käyttöön seurantamekanismin, ja varmistaa, että seurantamekanismi täyttää tietyt perusvaatimukset, kuten päätöstä koskeva muutoksenhakuoikeus tuomioistuimessa, eri kolmansien maiden syrjimätön kohtelu sekä avoimuus.

Tavoitteena on myös perustaa jäsenvaltioiden ja komission välille yhteistyömekanismi, jonka kautta ne voivat tiedottaa toisilleen ulkomaisista suorista sijoituksista, jotka saattavat uhata turvallisuutta tai yleistä järjestystä, ja vaihtaa asiaan liittyviä tietoja. Yhteistyömekanismin pitäisi mahdollistaa syvälliset keskustelut jäsenvaltioiden ja komission välillä ja jonkin jäsenvaltion tai jäsenvaltioiden tekemien seurantapäätösten parempi koordinointi. Yhteistyömekanismin pitäisi myös lisätä jäsenvaltioiden ja komission tietoisuutta suunnitelluista tai tehdyistä ulkomaisista suorista sijoituksista, jotka saattavat vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen.

Ehdotetussa asetuksessa säädetään lisäksi, että komissio voi harjoittaa seurantaa turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä, jos ulkomainen suora sijoitus saattaa vaikuttaa unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin. Näin ollen ehdotettu asetusta tarjoaa täydentävän välineen tällaisten hankkeiden ja ohjelmien suojaamiseksi voimassa olevan alakohtaisen unionin lainsäädännön rinnalla.

Jotta saavutettaisiin jäsenvaltioiden ja komission välinen suunniteltu yhteistyö ja mahdollistettaisiin toisen asianomaisen jäsenvaltion tai – jos kyseessä on unionin etua koskeva hanke tai ohjelma – komission harjoittama merkityksellinen seuranta, ehdotetussa asetuksessa edellytetään, että jäsenvaltiot ilmoittavat muille jäsenvaltioille ja komissiolle ulkomaisista suorista sijoituksista, jotka ovat seurannan kohteena kansallisten seurantamekanismien puitteissa. Ehdotettu yhteistyömekanismi antaa jäsenvaltiolle mahdollisuuden ottaa esiin huolta herättäviä ulkomaisia suoria sijoituksia toisessa jäsenvaltiossa ja esittää huomautuksia. Komissio voi myös antaa tällaisesta ulkomaisesta suorasta sijoituksesta lausunnon, joka ei ole sitova. Lopuksi vielä ehdotetaan, että jäsenvaltiot ja komissio voivat pyytää tapauskohtaisesti perustietoja tietystä ulkomaisesta suorasta sijoituksesta voidakseen arvioida tarkemmin, vaikuttaako tällainen sijoitus turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen tai uhkaako se niitä.

Ehdotus ei ole sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan REFIT-ohjelman piiriin kuuluva aloite.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotuksen tavoitteena on tukea Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määrättyjä unionin toiminnan yleisiä tavoitteita etenkin siltä osin kuin on kyse suhteista muuhun maailmaan unionin arvojen ja etujen pitämiseksi yllä sekä kansalaisten, rauhan, turvallisuuden ja vapaan ja oikeudenmukaisen kaupan suojaamisesta.

² Nämä näkökohdat eivät vaikuta siihen, että kaikkien seurantamekanismien on oltava täysin EU:n lainsäädännön mukaisia.

Ehdotuksessa noudatellaan täysin samaa linjaa kuin vuonna 2015 annetussa tiedonannossa ”Kaikkien kauppa”³, jossa tuodaan esiin sääntöihin perustuvan järjestelmän perustaminen muun muassa sijoitusten alalle, sekä 10. toukokuuta 2017 annetussa komission pohdinta-asiakirjassa globalisaation hallinnasta.

Ehdotetussa asetuksessa tasapainotetaan asianmukaisesti keskenään toisaalta tavoite tiettyihin ulkomaisiin suoriin sijoituksiin liittyvien oikeutettujen huolenaiheiden käsittelystä ja toisaalta tarve säilyttää avoin ja myönteinen järjestelmä tällaisia unioniin tulevia sijoituksia kohtaan niin, että noudatetaan täysimääräisesti EU:n lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sitoumuksia. Tämän ehdotuksen liitteenä on tiedonanto, jossa esitetään ehdotuksen laajemmat puitteet.

• **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotetulla asetuksella täydennetään unionin muuta politiikkaa, se on johdonmukainen niiden kanssa eikä se vaikuta niihin. Kyse on erityisesti seuraavista:

Pääoman vapaa liikkuvuus ja sijoittautumisvapaus

Ulkomaisissa suorissa sijoituksissa on kyse SEUT-sopimuksen 63 artiklan mukaisesta pääoman liikkuvuudesta. SEUT-sopimuksen 63 artiklassa kielletään kaikki rajoitukset, jotka koskevat pääomanliikkeitä jäsenvaltioiden välillä taikka jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä. Sijoitustenseurantamekanismit voivat muodostaa pääoman vapaalle liikkuvuudelle rajoituksen, joka kuitenkin saattaa olla perusteltu, jos se on tarpeellinen ja oikeasuhteinen perussopimuksessa määriteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan luettuna yleiseen turvallisuuteen ja järjestykseen liittyvistä syistä (SEUT-sopimuksen 65 artikla) tai Euroopan unionin tuomioistuimen määrittämistä yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä.

Kuten tuomioistuimen oikeuskäytännössä selvennetään, jäsenvaltioilla on harkintavaltaa yleistä järjestystä ja turvallisuutta koskevien vaatimusten osalta kansallisten tarpeiden mukaisesti⁴, mutta jäsenvaltiot eivät voi määritellä näitä julkisia etuja yksipuolisesti ilman mitään EU:n toimielinten harjoittamaa valvontaa ja niitä on tulkittava tiukasti: poikkeukseen voidaan turvautua vain, jos johonkin yhteiskunnan olennaiseen etuun kohdistuu aito ja riittävän vakava uhka.⁵ Perusvapauksiin kohdistuvia rajoituksia ei saa soveltaa virheellisesti vain taloudellisia tarkoituksia varten. Sijoitusten seurantamekanismien olisi lisäksi oltava EU:n lainsäädännön yleisten periaatteiden ja erityisesti suhteellisuutta ja oikeusvarmuutta koskevien periaatteiden mukaisia. Nämä edellyttävät, että investointien seurantaa koskeva menettely ja perusteet määritetään syrjimättömästi ja riittävän täsmällisesti. Mahdollisten sijoittajien on saatava tietoja tällaisista mekanismeista ennalta ja voitava hakea muutosta oikeusteitse.

Ehdotettu asetus on näiden vaatimusten mukainen. Siinä vahvistetaan, että jäsenvaltiot voivat seurata ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuden tai yleisen järjestyksen perusteella, ja asetetaan jäsenvaltioiden seurantamekanismeille menettelyä koskevat perusvaatimukset, kuten avoimuus, eri kolmansien maiden syrjimätön kohtelu ja muutoksenhakumahdollisuus oikeusteitse.

Ulkomaiset suorat sijoitukset voivat johtaa siihen, että kolmannen maan sijoittaja sijoittautuu EU:hun, esimerkiksi silloin, kun tällaisen sijoituksen seurauksena saadaan määräysvaltaan oikeuttava omistusosuus EU:ssa sijaitsevasta yrityksestä. SEUT-sopimuksen 49 artiklalla

³ COM(2015) 497, 14.10.2015.

⁴ Asia C-265/95, komissio v. Ranska (”mansikat”), 33 kohta.

⁵ Asia C-463/00, komissio v. Espanja, 34 kohta, asia C-212/09, komissio v. Portugali, 83 kohta ja asia C-244/11 komissio v. Kreikka, 67 kohta.

kielletään rajoittamasta jonkin jäsenvaltion kansalaisten sijoittautumisvapautta jonkin toisen jäsenvaltion alueelle. SEUT-sopimuksen 63 artiklaa sovelletaan myös kolmansista maista peräisin olevan pääoman liikkeisiin, mutta 49 artiklaa ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisten sijoittautumiseen EU:hun. Näin ollen ehdotettu asetus ei vaikuta sijoittautumisvapautta koskeviin perussopimuksen määräyksiin.

EU:n sulautuma-asetus

Ulkomaiset suorat sijoitukset voivat olla yritysostoja, sulautumia tai yhteisyrityksiä, jotka ovat EU:n sulautuma-asetuksen⁶ soveltamisalaan kuuluvia keskittymiä. Sulautuma-asetuksen 21 artiklan 4 kohdassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä suojatakseen oikeutettuja etuja, jos toimenpiteet ovat sopusoinnussa unionin oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden sääntöjen kanssa. Tätä varten 21 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa todetaan nimenomaisesti yleisen turvallisuuden, tiedonvälityksen moniarvoisuuden ja vakavaraisuussääntöjen turvaaminen oikeutetuiksi eduiksi. Ehdotetun asetuksen nojalla näiden etujen suojaamiseksi tehdyistä seurantaan koskevista päätöksistä ei tarvitse ilmoittaa komissiolle kyseisen 21 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti, kunhan ne ovat sopusoinnussa unionin oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden sääntöjen kanssa. Sitä vastoin jos jäsenvaltio aikoo tehdä seurantaan koskevan päätöksen ehdotetun asetuksen nojalla muiden julkisten etujen suojaamiseksi, sen on ilmoitettava tästä 21 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti komissiolle, jos päätös koskee keskittymää, joka kuuluu EU:n sulautuma-asetuksen soveltamisalaan. Komissio varmistaa, että ehdotettua asetusta ja 21 artiklan 4 kohtaa sovelletaan johdonmukaisesti.⁷ Jos näiden kahden asetuksen soveltamisalat ovat päällekkäiset, ehdotetun asetuksen 1 artiklassa säädetty seurantaan koskevat perusteet ja EU:n sulautuma-asetuksen 21 artiklan 4 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettu oikeutettujen etujen käsite olisi tulkittava johdonmukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta sen arvioimista, ovatko näiden etujen suojaamiseen tarkoitetut kansalliset toimenpiteet yhdenmukaisia unionin oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden sääntöjen kanssa.

Energia

Vuosien mittaan komissio on antanut lainsäädäntöä energian toimitusvarmuuden parantamiseksi unionissa ja jäsenvaltioissa. Kriittisiä infrastruktuureja koskevassa direktiivissä⁸ edellytetään, että jäsenvaltiot yksilöivät eurooppalaiset kriittiset infrastruktuurit ja laativat turvasuunnitelmat. Nk. kolmannen energiapaketin sähkö- ja kaasudirektiiveihin (sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annettu direktiivi 2009/72/EY⁹ ja

⁶ Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta (EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1).

⁷ Jotta voidaan varmistaa kansallisella tasolla ulkomaisten suorien investointien seurantamekanismin ja EU:n sulautuma-asetuksen 21 artiklan 4 kohdan mukaisen menettelyn jouheva toiminta, voisi olla hyödyllistä, että jäsenvaltiot ilmoittaisivat, kuuluuko liiketoimi todennäköisesti EU:n sulautuma-asetuksen soveltamisalaan, kun ne ilmoittavat komissiolle ja muille jäsenvaltioille ehdotetun asetuksen 8 artiklan 1 kohdan mukaisen seurantamenettelyn käynnistämisestä.

⁸ Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista (EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annettu direktiivi 2009/73/EY¹⁰⁾ sisältyy säännöksiä, joissa edellytetään toimitusvarmuuden vaikutusten arviointia asianomaisten jäsenvaltioiden osalta mutta myös koko EU:n osalta, jos jonkin jäsenvaltion kaasu- tai sähkönsiirtoverkko on kolmannen maan toimijan hallinnassa. Lisäksi kaasun toimitusvarmuutta koskevassa asetuksessa¹¹ keskitytään erityisesti toimitusvarmuuskysymyksiin ja edellytetään, että jäsenvaltiot tekevät kansallisella ja alueellisella tasolla riskinarvioinnin ja arvioivat kaikki kaasuverkkoon kohdistuvat mahdolliset riskit, mukaan luettuna ne, jotka liittyvät siihen, että toimitusvarmuuden kannalta merkitykselliset infrastruktuurit ovat kolmansien maiden yritysten hallussa, sekä laativat kattavat ennaltaehkäisy suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat, joihin sisältyy toimenpiteitä näiden riskien lieventämiseksi. Riskeihin varautumista koskevaan ehdotukseen¹² sisältyy samanlaisia säännöksiä sähkön alalla. Energiayritykset sisältyvät nimenomaisesti myös verkkoinfrastruktuurin turvallisuudesta annettuun direktiiviin¹³ olennaisina palveluina.

Raaka-aineet

Komissio käynnisti vuonna 2008 eurooppalaisen raaka-ainealoitteen voidakseen puuttua kasvavaan huoleen, joka liittyy unionin taloudelle arvokkaiden raaka-aineiden turvaamiseen. Kyseessä on integroitu strategia, jolla vahvistetaan kohdennettuja toimenpiteitä EU:n raaka-aineiden saannin turvaamiseksi ja parantamiseksi. Yksi aloitteen prioriteettitoimista oli laatia EU:n tasoinen luettelo kriittisistä raaka-aineista. Luettelo sisältää raaka-aineita, jotka täyttävät tai ylittävät taloudellista merkitystä ja saatavuusriskiä koskevat rajat. Komissio laati ensimmäisen luettelon vuonna 2011 ja on sitoutunut päivittämään sitä vähintään kolmen vuoden välein ottaen huomioon markkinoiden, tuotannon ja teknologian kehityksen.¹⁴ Toinen luettelo julkaistiin vuonna 2014, ja uusi luettelo julkaistaan rinnakkain tämän asetuksen kanssa.

Kriittisten raaka-aineiden luettelon pitäisi auttaa kannustamaan kriittisten raaka-aineiden eurooppalaista tuotantoa ja helpottaa uusien kaivos- ja kierrätystoimien käynnistämistä. Viime vuosina komissio on ottanut huomioon kriittisten raaka-aineiden luettelon useissa toimissa kaupan, kansainvälisten suhteiden, tutkimuksen ja innovoinnin sekä osaamis- ja kiertotalouden alalla. EU tukee jäsenvaltioiden täydentäviä poliittisia aloitteita, ja jäsenvaltiot ovat myös mukana kriittisten raaka-aineiden luettelon laatimisessa.

Kyberturvallisuus ja sähköinen viestintä

Ehdotetulla asetuksella täydennetään EU:n politiikkaa sähköisen viestinnän, kyberturvallisuuden, kriittisen infrastruktuurin suojaamisen sekä kyberturvallisuustuotteiden ja -palvelujen teollisen kilpailukyvyn alalla. Komission ja EU:n ulkoasioiden ja

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

¹¹ Uusi asetus, jolla kumotaan asetus (EU) N:o 994/2010, on parhaillaan hyväksymisprosessissa, ja sen odotetaan tulevan voimaan syksyllä 2017.

¹² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi riskeihin varautumisesta sähköalalla ja direktiivin 2005/89/EU kumoamisesta (COM(2016) 862).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1).

¹⁴ Tiedonanto *Perushyödykemarkkinoihin ja raaka-aineisiin liittyviin haasteisiin vastaaminen* (KOM(2011) 25).

turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisessä tiedonannossa¹⁵ Euroopan unionin kyberturvallisuusstrategiasta esitettiin visio avoimesta, turvallisesta ja vakaasta verkkoympäristöstä. Myöhemmin annettiin asetus (EU) N:o 283/2014¹⁶, jossa yksilöidään yhteisen edun mukaisia hankkeita Euroopan laajuisten verkkojen alalla televiestinnän infrastruktuureihin liittyen. Lisäksi direktiivillä (EU) 2016/1148¹⁷ veloitetaan jäsenvaltiot huolehtimaan kyberturvallisuusvalmiudesta ja otetaan käyttöön keskeisten palvelujen ja digitaalisten palvelujen tarjoajia koskevat valmius- ja ilmoitusvaatimukset. Komissio ilmoitti heinäkuussa 2016 kyberturvallisuutta koskevan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden käynnistämisestä ja muista markkinasuuntautuneista toimenpiteistä, joilla tuetaan teollisia voimavaroja Euroopassa.¹⁸ Edellä mainittuihin tarkoituksiin on käytetty EU-varoja myös Horisontti 2020 -ohjelmasta ja Verkkojen Eurooppa -välineestä.¹⁹ Syyskuussa 2017 komissio esitti tiedonannon kyberturvallisuutta koskevasta kattavasta EU:n lähestymistavasta, myös globaalilla tasolla. Se myös ehdotti asetusta kyberturvallisuuteen liittyvän turvallisuussertifiointin eurooppalaisista puitteista, jotta estettäisiin markkinoiden pirstoutuminen ja helpotettaisiin käyttäjien kannalta sen selvittämistä, mitkä tietotekniikan tuotteet ja palvelut, mukaan luettuna verkkoon liitetyt laitteet, ovat kyberturvallisia.

Ilmaliikenne

Ehdotettu asetus ei vaikuta lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annettuun asetukseen (EY) N:o 1008/2008²⁰, koska kyseisessä asetuksessa ei perusteta investointien seurantamekanismia. Asetuksen (EY) N:o 1008/2008 säännösten mukaan yksi edellytyksistä, joiden perusteella yritykselle myönnetään liikennelupa kuljettaa lentoteitse matkustajia, postia ja/tai rahtia korvausta ja/tai vuokraa vastaan, on se, että jäsenvaltiot tai jäsenvaltioiden kansalaiset omistavat yli 50 prosenttia yrityksestä ja yritys on tosiasiallisesti niiden määräysvallassa (4 artikla).

Omistusosuuksien hankintaan sovellettava toiminnan vakauden arviointi rahoitusosalalla

Rahoitusalaa koskevan EU-lainsäädännön mukaan toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet tehdä rahoituslaitoksista (eli luottolaitoksista, sijoituspalveluyrityksistä ja vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksistä) tapahtuvaan omistusosuuksien hankintaan ja lisäämiseen sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia. Siinä asetetaan näitä arviointeja koskevat ilmoitusvaatimukset, menettelysäännöt ja arviointiperusteet. Säännösten tavoitteena on varmistaa rahoituslaitosten järkevä ja vakaa hoitaminen. Nämä säännöt vahvistetaan direktiivissä 2007/44/EY (rahoitusosalalla tapahtuvaan omistusosuuksien hankintaan ja lisäämiseen sovellettavat toiminnan vakauden arviointia koskevat menettelysäännöt ja periaatteet), direktiivissä 2013/36/EU (oikeus harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta), direktiivissä 2009/138/EY (vakuutus- ja

¹⁵ JOIN(2013) 1 final, 7.2.2013.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 283/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan laajuisia verkkoja televiestintäinfrastruktuurien alalla koskevista suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1336/97/EY kumoamisesta (EUVL L 86, 21.3.2014, s. 14).

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa.

¹⁸ Komission tiedonanto *Euroopan kyberresilienssijärjestelmän vahvistaminen sekä kilpailukykyisen ja innovatiivisen kyberturvallisuustoimialan tukeminen*, COM(2016) 410.

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 283/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan laajuisia verkkoja televiestintäinfrastruktuurien alalla koskevista suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1336/97/EY kumoamisesta.

²⁰ EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3.

jälleenvakuutustoiminnan aloittaminen ja harjoittaminen – Solvenssi II) ja direktiivissä 2014/65/EU (rahoitusvälineiden markkinat).²¹

Ehdotetulla asetuksella ei vaikuteta EU:n sääntöihin, jotka koskevat rahoitusalaalla tapahtuvaan määräosuuden hankintaan sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia, sillä se pysyy erillisenä menettelynä, jolla on tietty tavoite.

Kaksikäyttötutteen vientivalvonta

Ehdotetulla asetuksella ei vaikuteta kaksikäyttötutteen vientivalvontaan, jota säännellään asetuksella (EY) N:o 428/2009²². Kaksikäyttötutteen kauppaan sovelletaan valvontaa, jotta estetään riskit, joita näistä tuotteista voi aiheutua kansainvälisen turvallisuuden kannalta. Valvonta perustuu kansainvälisiin velvoitteisiin ja on monenvälisten vientivalvontajärjestelmien puitteissa sovittujen sitoumusten mukaista. EU:n vientivalvontajärjestelmää säännellään asetuksella (EY) N:o 428/2009, jolla perustetaan kaksikäyttötutteen vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskeva yhteisön valvontajärjestelmä. Asetuksessa säädetään yhteisistä valvontasäännöistä, yhteisestä kaksikäyttötutteen luettelosta sekä koordinoinnista ja yhteistyöstä johdonmukaisen täytäntöönpanon ja valvonnan tukemiseksi kaikkialla unionissa. Asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikkialla EU:ssa.

Euroopan avaruuspolitiikka

Komission tiedonannossa *Avaruusstrategia Euroopalle* komissio toi esiin, että on tärkeää puuttua Euroopan toimitusketjujen haavoittuvuuteen. Ulkomaisten suorien sijoitusten seuraamiseen tarkoitettujen puitteiden perustaminen tukee tätä tavoitetta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ulkomaiset suorat sijoitukset sisältyvät luetteloon aiheista, jotka kuuluvat yhteisen kauppapolitiikan piiriin SEUT-sopimuksen 207 artiklan 1 kohdan nojalla. SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti Euroopan unionilla on yksinomainen toimivalta yhteisen kauppapolitiikan alalla. Sen mukaisesti ainoastaan unioni voi toimia lainsäätäjänä ja antaa oikeudellisesti velvoittavia säädöksiä kyseisellä alalla.

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/44/EY, annettu 5 päivänä syyskuuta 2007, neuvoston direktiivin 92/49/ETY sekä direktiivien 2002/83/EY, 2004/39/EY, 2005/68/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta rahoitusalaalla tapahtuvaan omistussuhteiden hankintaan ja lisäämiseen sovellettavien toiminnan vakauden arviointia koskevien menettelysääntöjen ja periaatteiden osalta (EUVL L 247, 21.9.2007, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

²² Neuvoston asetus (EY) N:o 428/2009, annettu 5 päivänä toukokuuta 2009, kaksikäyttötutteen vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 134, 29.5.2009, s. 1).

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ei sovelleta. Euroopan unionilla on yksinomainen toimivalta ulkomaisten suorien sijoitusten alalla, sillä ne sisältyvät luetteloon aiheista, jotka kuuluvat yhteisen kauppapolitiikan piiriin SEUT-sopimuksen 207 artiklan 1 kohdan nojalla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämän ehdotuksen säännökset rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, ja näin ollen ne ovat suhteellisuusperiaatteiden mukaisia.

Ehdotuksella luodaan jäsenvaltioille puitteet, joiden avulla ne voivat seurata ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvillä perusteilla. Ehdotetussa asetuksessa ei edellytetä, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismin, eikä siinä säädetä kattavasti seurantamekanismien sisältöön tai menettelyihin liittyvistä ominaisuuksista. Siinä asetetaan vain perusvaatimukset, joiden olisi oltava yhteisiä jäsenvaltioiden seurantamekanismeille.

Ehdotuksella luodaan yhteistyömekanismi jäsenvaltioiden välille, jotta voidaan vaihtaa tietoja yhden tai useamman jäsenvaltion alueella suunnitelluista tai tehdyistä ulkomaisista suorista sijoituksista. Siinä myös säädetään muiden jäsenvaltioiden ja komission mahdollisuudesta esittää huomautuksia tällaisista sijoituksista mutta jätetään lopullinen päätös asianmukaisista toimista sen jäsenvaltion vastuulle, jonka alueelle sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty.

Lisäksi ehdotuksessa esitetään komissiolle mahdollisuutta seurata turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä ulkomaisia suoria sijoituksia, jotka todennäköisesti vaikuttavat unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin. Unionin etua koskevia hankkeita tai ohjelmia ovat erityisesti ne, joihin liittyy merkittävää EU:n rahoitusta tai jotka on perustettu kriittistä infrastruktuuria tai teknologiaa tai kriittisiä tuotantopanoksia koskevalla unionin lainsäädännöllä. Avoimuuden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi asetuksen liitteessä on viitteellinen luettelo hankkeista ja ohjelmista, jotka koskevat unionin etua. Seurannan soveltamisala rajoittuu turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen kohdistuviin todennäköisiin uhkiin. Komissio voi antaa lausunnon jäsenvaltioille, joihin sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, mutta lopullinen päätös asianmukaisista toimista on kyseisten jäsenvaltioiden vastuulla.

Vaikka EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla onkin jo useita vaatimuksia, jotka koskevat huomattavista omistussuhteista ilmoittamista²³, ne koskevat pääasiassa julkisesti noteerattuja yhtiöitä eikä niihin sisälly velvoitetta toimittaa tarvittavia tietoja, jotta suunniteltuja tai tehtyjä ulkomaisia suoria sijoituksia voitaisiin arvioida täysimääräisesti. Sen vuoksi ehdotetulla asetuksella otetaan käyttöön keinot, joiden avulla jäsenvaltio ja komissio voivat pyytää tietoja ehdotetun asetuksen täytäntöönpanoa varten. Samalla rajoitetaan jäsenvaltioiden, sijoittajien ja EU:n yhtiöiden rasitetta siten, että niitä ei vaadita toimittamaan näitä tietoja etukäteen.

²³ Ks. erityisesti direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38); direktiivi 2004/25/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, julkisista ostotarjouksista (EUVL L 142, 30.4.2004, s. 12).

- **Toimintatavan valinta**

SEUT-sopimuksen 207 artiklan 2 kohdan mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annetuilla asetuksilla toimenpiteistä, joilla määritellään puitteet yhteisen kauppapolitiikan toteuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Tämä ehdotettu asetukset on uusi poliittinen aloite, joka liittyy unionille Lissabonin sopimuksella annettuun yksinomaiseen toimivaltaan ulkomaisten suorien sijoitusten alalla, joka on osa yhteistä kauppapolitiikkaa. EU:n tasolla ei ole annettu tähän mennessä ulkomaisten sijoitusten seuranta koskevaa lainsäädäntöä.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Kun otetaan huomioon komission asetusehdotuksen aineellinen soveltamisala ja erityisesti sen tavoite muun muassa varmistaa, että Euroopan unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan, jota tehdään turvallisuuden tai yleisen järjestyksen perusteella, sovelletaan EU-tason koordinoitua, komissio on kuullut jäsenvaltioita, jotka ovat aktiivisesti halunneet EU:n tason toimia tällä alalla, ja myös muita jäsenvaltioita riippumatta siitä, onko niillä käytössä kansallisia sijoitusten seurantamekanismeja.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Laatiessaan asetusehdotusta komissio hyödynsi ensisijaisesti sellaisten jäsenvaltioiden asiantuntemusta ja kokemusta, joilla on käytössä ja toiminnassa sijoitusten seurantamekanismeja. Ehdotuksessa otetaan huomioon myös kolmansien maiden kokemuksia ulkomaisten suorien sijoitusten seurannasta. Komissio on tältä osin hyödyntänyt tietoja, joita se on saanut suurilta kauppakumppaneiltaan epävirallisten kuulemisten puitteissa tai kauppaneuvotteluissa, sekä yleisesti saatavilla olevia tietoja.

Ehdotusta laatiessaan komissio on varmistanut, että se on OECD:n hyvien käytäntöjen mukainen (ks. OECD:n suuntaviivat ”Guidelines for Recipient Country Investment Policies Relating to National Security”).

- **Vaikutustenarviointi**

Unioni on yksi maailman avoimimmista talouksista ulkomaisten suorien sijoitusten vastaanottamisessa. EU:hun suuntautuvat sijoitukset kasvavat jatkuvasti. Ne keskittyvät yhä enemmän tietyille sektoreille ja keskimääräistä suurempiin yrityksiin ja tulevat yhä useammin valtion omistamista yrityksistä tai sijoittajilta, joilla on tiiviit yhteydet hallituksiin. Globaalisti sitä vastoin ulkomaisiin suoriin sijoituksiin kohdistuvat rajoitukset ovat lisääntyneet vuodesta 2016 lähtien.

Hiljattaisissa eurooppalaisissa yritysostoissa oli mukana ulkomaisia sijoittajia, joilla on tiiviit siteet kotimaansa hallitukseen, jonka strategiassa keskitytään sellaisten eurooppalaisten yritysten hankintaan, jotka kehittävät teknologiaa tai pitävät yllä infrastruktuureja, jotka ovat olennaisia yhteiskunnan ja talouden kriittisten toimintojen kannalta. Perimmäisenä riskinä on, että tällaiset sijoitukset voivat olla haitallisia unionin tai sen jäsenvaltioiden turvallisuuden ja yleisen järjestyksen kannalta. Tämä kehityskulku on aiheuttanut huolta Euroopan kansalaisten, yritysten ja jäsenvaltioiden parissa. Nämä huolenaiheet edellyttävä huolellista

analyysiä ja asianmukaisia toimia, kuten komissio esitti 10. toukokuuta 2017 julkaistussa pohdinta-asiakirjassa globalisaation hallinnasta.

Nopeasti muuttuvien talouden realiteettien sekä kansalaisten ja jäsenvaltioiden kasvavan huolestumisen takia ehdotuksen liitteenä ei poikkeuksellisesti ole vaikutustenarviointia. Ehdotuksella puututaan erityisesti tässä vaiheessa yksilöityihin tärkeimpiin kysymyksiin oikeasuhteisella tavalla. Muita tekijöitä arvioidaan tarkemmin tutkimuksessa, josta ilmoitettiin tähän asetukseen liittyvässä tiedonannossa. Komission asetusehdotukseen on sitä vastoin liitetty komission yksiköiden valmisteluasiakirja, jossa kuvataan tosiseikkojen pohjalta ulkomaisia yritysostoja EU:ssa käytettävissä olevien tietojen perusteella, sekä lyhyt analyysi käsiteltävinä olevista kysymyksistä.

Asetusehdotukseen liittyvässä komission tiedonannossa ilmoitetaan EU:hun tulevien sijoitusvirtojen perusteellisesta analyysistä, etenkin strategisille sektoreille tai strategiaan omaisuuseriin tehdyistä sijoituksista, jotka saattavat aiheuttaa huolta turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Analyysissä kerätään tietoja, analysoidaan suuntauksia ja arvioidaan vaikutuksia, myös tapaustutkimusten kautta. Sen tuloksia käytetään pohjana päätöksentekoprosessissa.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotetulla asetuksella otetaan käyttöön keinot, joilla jäsenvaltiot ja komissio voivat pyytää tietoja sellaisten ulkomaisten suorien sijoitusten seuraamiseksi, jotka aiheuttavat huolta turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Tiedonantovelvoitteiden tarkoituksena on rajoittaa jäsenvaltioihin, sijoittajiin ja EU:n yrityksiin kohdistuvaa rasitetta esimerkiksi siten, että niiden ei edellytetä toimittavan tiettyjä tietoja automaattisesti vaan vasta pyynnöstä. Aina kun ehdotetun asetuksen mukaan jäsenvaltioilla on mahdollisuus esittää huomautuksia tai komissiolla mahdollisuus antaa lausunto, näihin liittyy erittäin tiukat määräajat, jotta seurantamekanismeja hoitaviin jäsenvaltioihin ja seurannan kohteena oleviin sijoittajiin kohdistuva rasite olisi mahdollisimman pieni.

- **Perusoikeudet**

Ehdotettu asetusta ei vaikuta perusoikeuksien suojeluun.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Muita talousarviovaikutuksia ei ole kuin hallinnolliset kustannukset (ks. ehdotuksen liitteenä oleva rahoitus selvitys).

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Täytäntöönpanoa seurataan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jotta voidaan varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset panevat ehdotetun asetuksen vaatimukset täytäntöön tehokkaasti ja johdonmukaisesti. Tätä varten ehdotuksessa edellytetään, että jäsenvaltiot perustavat yhteyspisteitä, ja ehdotukseen liittyvässä tiedonannossa ilmoitetaan jäsenvaltioiden edustajista koostuvan koordinoitiryhmän perustamisesta. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja käsittelee muun muassa asetuksen täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä.

Komissio arvioi asetuksen toimintaa viimeistään kolmen vuoden kuluttua sen voimaantulosta. Arvioinnissa tarkastellaan asetuksen tosiasiallisia vaikutuksia sekä sen tehokkuutta ja

vaikuttavuutta ja sitä, missä määrin tulokset vastaavat tavoitteita. Komissio toimittaa arvioinnin tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Kohde, soveltamisala ja määritelmät (1 ja 2 artikla)

Asetuksella on tarkoitus perustaa kattavat puitteet, jotka mahdollistavat ulkomaisten suorien sijoitusten seurannan unionissa. Sen 1 artiklassa vahvistetaan, että jäsenvaltiot ja komissio voivat seurata ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Sijoitusten seurannan perusteet määritetään noudattaen asiaa koskevia vaatimuksia, joita on asetettu rajoittavien toimenpiteiden käyttöönotolle turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä, joista määrätään WTO:n sopimuksessa (erityisesti GATS-sopimuksen XIV artiklan a kohta ja XIV a artikla) ja muissa kaupp- ja investointisopimuksissa tai -järjestelyissä, joissa unioni tai sen jäsenvaltiot ovat osapuolina.

Asetuksen 2 artiklassa säädetään sovellettavista määritelmistä. Siinä selvennetään erityisesti, että ulkomaisilla suorilla sijoituksilla tarkoitetaan laajaa joukkoa sijoituksia, joilla luodaan tai pidetään yllä pysyviä ja suoria yhteyksiä kolmansista maista tulevien sijoittajien ja jäsenvaltioissa taloudellista toimintaa harjoittavien yritysten välillä. Arvopaperisijoitukset eivät kuulu soveltamisalaan.

Sijoitusten seurantaan tarkoitettut unionin puitteet (3 ja 4 artikla)

Useissa jäsenvaltioissa on käytössä kansallisia mekanismeja, joilla voidaan rajoittaa pääomanliikkeitä esimerkiksi jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä julkisen politiikan tai turvallisuuden perusteella. Ulkomaiset suorat sijoitukset kuuluvat kuitenkin yhteisen kauppapolitiikan piiriin, ja SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan unionilla on yksinomainen toimivalta yhteisen kauppapolitiikan alalla. Oikeusvarmuuden takaamiseksi 3 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan, että jäsenvaltiot voivat edelleen pitää voimassa ja muuttaa olemassa olevia tai hyväksyä uusia toimenpiteitä sijoitusten seuraamiseksi turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä ottaen huomioon kansalliset olosuhteet ja noudattaen ehdotettua asetusta.

Lisäksi komissiolla pitäisi olla mahdollisuus seurata turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä ulkomaisia suoria sijoituksia, jotka todennäköisesti vaikuttavat unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin. Tästä säädetään 3 artiklan 2 kohdassa. Unionin etua koskevat hankkeet ja ohjelmat palvelevat unionia kokonaisuudessaan, ja niillä on merkittävä vaikutus talouskasvuun, työllisyyteen ja kilpailukykyyn unionin talouden ja teollisuuden kannalta. Unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin saattaa liittyä merkittävää EU:n rahoitusta tai ne on perustettu kriittistä infrastruktuuria tai teknologiaa tai kriittisiä tuotantopanoksia koskevalla unionin lainsäädännöllä. Avoimuuden varmistamiseksi liitteessä 1 on viitteellinen luettelo hankkeista ja ohjelmista, jotka koskevat unionin etua.

Asetuksen 4 artiklan tarkoituksena on ohjeistaa jäsenvaltioita ja komissiota asetuksen soveltamisessa, ja siinä esitetään viitteellinen luettelo tekijöistä, jotka voidaan ottaa huomioon seurattaessa ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Luettelon tarkoituksena on myös selventää tilannetta sellaisten sijoittajien kannalta,

jotka harkitsevat ulkomaisten suorien sijoitusten tekemistä tai ovat tehneet sellaisia unioniin. Määrittäessään ulkomaisten suorien sijoitusten vaikutusta turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen jäsenvaltioiden ja komission olisi otettava huomioon kaikki asiaan liittyvät tekijät, mukaan luettuna vaikutukset kriittiseen infrastruktuuriin ja teknologiaan, myös kehitystä vauhdittavaan keskeiseen teknologiaan, ja kriittisiin tuotantopanoksiin, jotka ovat keskeisiä turvallisuuden tai yleisen järjestyksen säilymisen kannalta. Tältä osin jäsenvaltioiden ja komission pitäisi myös pystyä ottamaan huomioon, onko ulkomainen sijoittaja suoraan tai välillisesti kolmannen maan hallituksen määräysvallassa, myös merkittävän rahoituksen kautta.

Toimenpiteiden kiertämisen torjuminen (5 artikla)

Seurantamekanismien ja päätösten tehokkuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava pitää voimassa, muuttaa tai hyväksyä toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen niiden kiertämisen estämiseksi. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla EU:n lainsäädännön mukainen sellaisten suorien sijoitusten seuranta, joita on tehnyt jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettu yritys, joka on ulkomaisen sijoittajan omistuksessa tai määräysvallassa, jos sijoitus tehdään EU:ssa keinotekoisin järjestelyin, jotka eivät kuvasta talouden realiteetteja ja joilla kierretään seurantamekanismeja. Tällaiset toimenpiteet eivät saa kuitenkaan vaikuttaa SEUT-sopimuksella vahvistettuihin perusvapauksiin.

Menettelysäännöt jäsenvaltioiden harjoittamaa seurantaa varten (6 artikla)

Asetuksen 6 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden harjoittamaa ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa varten tarkoitettujen menettelysääntöjen olennaisista osatekijöistä. Tällaisten menettelysääntöjen ansiosta sijoittajat, komissio ja muut jäsenvaltiot ymmärtävät paremmin, miten sijoituksia todennäköisesti seurataan. Säännöillä myös varmistetaan, että sijoitusten seuranta tapahtuu avoimesti ja että kolmansia maita kohdellaan syrjimättömästi. Sääntöjen olennaisiin osatekijöihin sisältyvät seurannalle vahvistettavat määräajat, joissa on otettava huomioon EU:n tasolla tapahtuvan seurannan määräajat. Jäsenvaltioiden seurantamekanismien menettelysäännöissä olisi vahvistettava myös sijoittajien mahdollisuus hakea seurantaa koskeviin päätöksiin muutosta tuomioistuimessa.

Yhteistyömekanismi (8 artikla)

Asetuksessa säädetään mekanismista, jonka ansiosta jäsenvaltiot voivat tehdä yhteistyötä ja avustaa toisiaan, jos ulkomainen suora sijoitus todennäköisesti vaikuttaa niiden turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen. Jäsenvaltioilla, joihin vaikutukset mahdollisesti kohdistuvat, pitäisi olla mahdollisuus esittää huomautuksia niille jäsenvaltioille, joihin sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, riippumatta siitä, onko asianomaisilla jäsenvaltioilla käytössä seurantamekanismeja tai harjoittavatko ne sijoitukseen kohdistuvaa seurantaa. Yhteistyön kautta jäsenvaltioiden pitäisi voida vaihtaa tietoja ja koordinoita mahdollisuuksien mukaan ulkomaisiin suoriin sijoituksiin kohdistuvia mahdollisia toimiaan.

Ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa harjoittavien jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava muille jäsenvaltioille käynnissä olevasta seurannasta. Näin nämä jäsenvaltiot voivat saada huomautuksia muilta jäsenvaltioilta varhaisessa vaiheessa ja ottaa ne huomioon hyödyllisellä tavalla seurantaprosessissaan. Lisäksi yhteistyön ansiosta muut jäsenvaltiot pystyvät harkitsemaan, onko niiden perusteltua seurata omalla seurantamekanismillaan jotakin asiaan liittyvää ulkomaista suoraa sijoitusta, joka myös on suunniteltu tehtäväksi tai tehty niiden alueella.

Seuranta harjoittavan jäsenvaltion olisi annettava muille jäsenvaltioille mahdollisuus esittää huomautuksia 25 työpäivän kohtuullisessa määräajassa. Seuranta harjoittavan jäsenvaltion olisi mahdollistettava seurantamekanismissaan riittävä aika, jotta muiden jäsenvaltioiden esittämät huomautukset voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon, mutta niillä on lopullinen päätösvalta seurannan kohteena olevien ulkomaisten suorien sijoitusten suhteen.

Myös komissiolle olisi ilmoitettava ulkomaisista suorista sijoituksista, joita seurataan jäsenvaltion seurantamekanismilla turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Komissiolla olisi oltava myös mahdollisuus esittää huomautuksia kohtuullisessa määräajassa (lausunnon muodossa) jäsenvaltiolle, jossa seuranta harjoitetaan tai johon sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty. Jotta komissio voi ottaa huomioon jäsenvaltioiden esittämät huomautukset, sillä olisi oltava 25 työpäivän pituinen lisäaika päättää, antaako se lausunnon jäsenvaltioille, joihin sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty.

Asianomaiset jäsenvaltiot voivat esittää huomautuksia ja komissio voi osoittaa huomautuksia jäsenvaltiolle, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, vaikka kyseisellä jäsenvaltiolla ei olisikaan seurantamekanismia tai se ei harjoittaisi kyseiseen sijoitukseen kohdistuvaa seuranta. Tällöin kyseinen jäsenvaltio voi ottaa nämä huomautukset ja lausunnon huomioon laajemmin politiikkaa laatiessaan.

Unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin kohdistuva komission harjoittama seuranta (3 ja 9 artikla)

Asetusehdotuksen 3 artiklan 2 kohdassa esitetään komissiolle mahdollisuutta seurata turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä ulkomaisia suoria sijoituksia, jotka todennäköisesti vaikuttavat unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin. Asetusehdotuksen liitteessä esitetään viitteellinen luettelo tällaisista unionin etua koskevista hankkeista tai ohjelmista, jotta voidaan varmistaa riittävä avoimuus sijoittajien ja jäsenvaltioiden kannalta.

Näissä erityistapauksissa komissio voi osoittaa lausunnon jäsenvaltioille, joihin sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, jos se katsoo, että sijoitus todennäköisesti uhkaa turvallisuutta tai yleistä järjestystä. Seurannan perusteena on aina oltava turvallisuus tai yleinen järjestys, ja komission pitäisi voida ottaa huomioon useita tekijöitä, mukaan luettuna ne, jotka luetellaan 4 artiklassa. Seuranta harjoittaessaan komission olisi myös otettava huomioon erityinen lainsäädäntö EU:n tasolla²⁴.

Asianomaisten jäsenvaltioiden on otettava mahdollisimman tarkasti huomioon komission lausunto ja toimitettava komissiolle selitys, jos sen lausuntoa ei noudateta. Niiden jäsenvaltioiden, joille lausunto on osoitettu ja jotka seuraavat ulkomaisia suoria sijoituksia seurantamekanismin avulla, on otettava komission lausunto huomioon seurantaprosessissaan. Niiden jäsenvaltioiden, joille lausunto on osoitettu mutta jotka eivät harjoita seuranta, olisi pohdittava tapoja ottaa se huomioon joko seurantamekanismissa tai jos tällaista ei ole, laajemmin politiikan laatimisessa.

²⁴ Ks. esimerkiksi direktiivi 2008/114/EY Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä, direktiivi 2009/73/EY maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, direktiivi 2009/72/EY sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, asetus (EY) N:o 428/2009 kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta, direktiivi (EU) 2016/1148 verkkoinfrastruktuurin turvallisuudesta sekä uusi asetus toimista kaasunsaannin turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta.

Ilmoitus- ja tietovaatimukset (7 ja 10 artikla)

Asetuksen 7 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle seurantamekanismistaan samoin kuin mekanismiin tehtävistä mahdollisista muutoksista tietyn määräajan kuluessa. Lisäksi jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle seurantamekanismin soveltamisesta vuosikertomus, johon on sisällyttävä vähintään seuraavat: tiedot seurannan kohteena olevista sijoituksista, mukaan luettuna sijoituksen sektori, alkuperä ja arvo, sekä tiedot seurantaan koskevista päätöksistä, joilla joko kielletään sijoitus tai asetetaan sijoitukselle ehtoja. Myös jäsenvaltioiden, joilla ei ole seurantamekanismia, olisi raportoitava niiden alueella tehdyistä ulkomaisista suorista sijoituksista käytettävissään olevien tietojen perusteella.

Jotta voidaan helpottaa yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden kanssa ja komission harjoittamaa ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan, 10 artiklassa asetetaan kaikille jäsenvaltioille velvoite varmistaa – riippumatta siitä, onko niillä käytössä seurantamekanismi – vähimmäistason tiedot ulkomaisista suorista sijoituksista, jotka kuuluvat asetuksen soveltamisalaan. Jäsenvaltioiden olisi asetettava tällaiset vähimmäistason tiedot ulkomaisista suorista sijoituksista saataville toisen jäsenvaltion tai komission pyynnöstä. Asiaankuuluvia tietoja ovat esimerkiksi ulkomaisen sijoittajan omistusrakenne ja suunnitellun tai tehdyn sijoituksen rahoitus, mukaan luettuna mahdollisuuksien mukaan tiedot kolmansien maiden myöntämistä tuista.

Luottamuksellisuus (11 artikla)

Asetuksen 11 artiklalla varmistetaan, että asetuksen soveltamisen yhteydessä saatuja tietoja käytetään vain siihen tarkoitukseen, joihin niitä on pyydetty, ja että kaikki luottamukselliset tiedot suojataan.

Yhteyspisteet (12 artikla)

Jotta voidaan varmistaa asetuksen jouheva ja tehokas täytäntöönpano ja erityisesti vahvistaa jäsenvaltioiden välistä sekä jäsenvaltioiden ja komission välistä viestintää ja yhteistyötä, 12 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot perustavat hallintoonsa ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan varten yhteyspisteet, joihin voidaan ottaa yhteyttä kaikissa asetuksen täytäntöönpanoon liittyvissä kysymyksissä.

Kuten tähän ehdotukseen liitettyssä komission tiedonannossa todettiin, komissio perustaa lisäksi ulkomaisia suoria sijoituksia käsittelevän koordinaatiryhmän, jonka jäseniä ovat jäsenvaltioiden edustajat ja komissio. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään EU:hun tuleviin ulkomaisiin suoriin sijoituksiin liittyviä kysymyksiä, myös niitä, jotka johtuvat asetuksen täytäntöönpanosta. Ryhmä voisi tarjota foorumin jäsenvaltioiden väliselle tiedonvaihdon muun muassa ulkomaisten suorien sijoitusten virroista ja suuntauksista sekä parhaista käytännöistä ulkomaisen suorien sijoitusten seurantaan varten.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**Euroopan unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ulkomaiset suorat sijoitukset myötävaikuttavat unionin kasvuun vahvistamalla kilpailukykyä, luomalla työpaikkoja ja mittakaavaetuja, tuomalla mukanaan pääomaa, teknologiaa, innovointia ja asiantuntemusta sekä avaamalla uusia markkinoita unionin vientiä varten. Ne tukevat komission laatiman Euroopan investointiohjelman tavoitteita ja edistävät muita unionin hankkeita ja ohjelmia.
- (2) Unionissa ja jäsenvaltioissa on avoin investointiympäristö, joka on kirjattu Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', ja sisällytetty unionin ja sen jäsenvaltioiden tekemiin kansainvälisiin sitoumuksiin, jotka koskevat ulkomaisia suoria sijoituksia.
- (3) Maailman kauppajärjestössä, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä sekä kolmansien maiden kanssa tehdyissä kauppaa- ja investointisopimuksissa tehtyjen kansainvälisten sitoumusten mukaisesti unioni ja jäsenvaltiot voivat hyväksyä ulkomaisiin suoriin sijoituksiin liittyviä rajoittavia toimenpiteitä turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä tiettyjen vaatimusten mukaisesti.
- (4) Useissa jäsenvaltioissa on otettu käyttöön toimenpiteitä, joiden mukaisesti ne voivat rajoittaa pääomanliikkeitä jäsenvaltioiden välillä sekä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä julkisen politiikan tai turvallisuuden perusteella. Näissä toimenpiteissä tulevat esiin jäsenvaltioiden tavoitteet ja ongelmat ulkomaisten suorien sijoitusten suhteen, ja tämän tuloksena toimenpiteiden soveltamisala ja menettelyt ovat erilaisia. Toisissa jäsenvaltioissa tällaisia mekanismeja ei ole.
- (5) EU:n tasolla ei ole tällä hetkellä kattavia puitteita, joilla ulkomaisia suoria sijoituksia voitaisiin seurata turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä.
- (6) Ulkomaiset suorat sijoitukset kuuluvat yhteisen kauppapolitiikan piiriin. SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti Euroopan unionilla on yksinomainen toimivalta yhteisen kauppapolitiikan alalla.

- (7) On tärkeää tarjota oikeusvarmuus ja varmistaa EU:n laajuinen koordinointi ja yhteistyö perustamalla puitteet unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seuraamista varten turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Tällä ei rajoiteta kansallisen turvallisuuden ylläpitämiseen liittyvää jäsenvaltioiden yksinomaista vastuuta.
- (8) Ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitetuissa puitteissa olisi tarjottava jäsenvaltioille ja komissiolle keinot puuttua turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyviin riskeihin kattavalla tavalla ja mukautua muuttuviin olosuhteisiin niin, että samalla säilytetään tarvittava joustavuus, jotta jäsenvaltiot voivat seurata ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä ottaen huomioon yksilölliset tilanteet ja kansalliset olosuhteet.
- (9) Puitteissa olisi katettava laaja joukko sijoituksia, joilla luodaan tai pidetään yllä pysyviä ja suoria yhteyksiä kolmansista maista tulevien sijoittajien ja jäsenvaltioissa taloudellista toimintaa harjoittavien yritysten välillä.
- (10) Jäsenvaltioiden olisi voitava toteuttaa – unionin lainsäädäntöä noudattaen – tarvittavat toimenpiteet, jotta estetään seurantamekanismin kiertäminen, ja tehdä päätöksiä turvallisuuden tai yleisen järjestyksen suojaamiseksi. Tämän pitäisi kattaa sijoitukset, jotka tehdään unioniin keinotekoisin järjestelyin, jotka eivät kuvasta talouden realiteetteja ja joilla kierretään seurantamekanismeja ja -päätöksiä, jos sijoittaja on kolmannen maan luonnollisen henkilön tai yrityksen omistuksessa tai määräysvallassa. Tällä ei rajoiteta SEUT-sopimukseen kirjattua sijoittautumisvapautta eikä pääoman vapaata liikkuvuutta.
- (11) On aiheellista säätää sellaisten tekijöiden luettelosta, jotka voidaan ottaa huomioon seurattaessa ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä, jotta voidaan ohjeistaa jäsenvaltioita ja komissiota asetuksen soveltamisessa. Tämä luettelo parantaa myös seurantaprosessin avoimuutta sellaisten sijoittajien kannalta, jotka harkitsevat ulkomaisten suorien sijoitusten tekemistä tai ovat tehneet sellaisia unioniin. Luettelon tekijöistä, jotka voivat vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen, olisi oltava viitteellinen.
- (12) Määrittäessään ulkomaisten suorien sijoitusten vaikutusta turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen jäsenvaltioiden ja komission olisi voitava ottaa huomioon kaikki asiaan liittyvät tekijät, mukaan luettuna vaikutukset kriittiseen infrastruktuuriin ja teknologiaan, myös kehitystä vauhdittavaan keskeiseen teknologiaan, ja kriittisiin tuotantopanoksiin, jotka ovat keskeisiä turvallisuuden tai yleisen järjestyksen säilymisen kannalta ja joiden vahingoittumisella tai tuhoutumisella olisi merkittävää vaikutusta johonkin jäsenvaltioon tai unioniin. Tältä osin jäsenvaltioiden ja komission pitäisi myös pystyä ottamaan huomioon, onko ulkomainen sijoittaja suoraan tai välillisesti (esimerkiksi merkittävän rahoituksen, myös tukien, kautta) kolmannen maan hallituksen määräysvallassa.
- (13) On aiheellista säätää jäsenvaltioiden harjoittamaan ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan sovellettavien menettelypuitteiden keskeisistä tekijöistä, jotta sijoittajat, komissio ja jäsenvaltiot ymmärtävät paremmin, miten sijoituksia todennäköisesti seurataan, ja jotta varmistetaan, että sijoitusten seuranta tapahtuu avoimesti ja että kolmansia maita kohdellaan syrjimättömästi. Näihin tekijöihin olisi sisällyttävä vähintään seurantaan sovellettavien aikataulujen vahvistaminen sekä ulkomaisten sijoittajien mahdollisuus hakea seurantaan koskeviin päätöksiin muutosta tuomioistuimessa.

- (14) Olisi perustettava mekanismi, joka antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden tehdä yhteistyötä ja antaa toisilleen apua, jos yhteen jäsenvaltioon tehty ulkomainen suora sijoitus voi vaikuttaa muiden jäsenvaltioiden turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen. Jäsenvaltioiden pitäisi voida esittää huomautuksia jäsenvaltiolle, johon sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, riippumatta siitä, onko huomautuksia esittävillä jäsenvaltioilla tai niillä jäsenvaltioilla, joihin sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, käytössä seurantamekanismi tai seuraavako ne sijoitusta. Jäsenvaltioiden esittämät huomautukset olisi toimitettava myös komissiolle. Komissiolla pitäisi myös olla mahdollisuus tapauksen mukaan antaa lausunto jäsenvaltiolle, johon sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, riippumatta siitä, onko kyseisellä jäsenvaltiolla käytössä seurantamekanismi tai seuraako se sijoitusta, ja riippumatta siitä, ovatko muut jäsenvaltiot toimittaneet huomautuksia.
- (15) Lisäksi komissiolla pitäisi olla mahdollisuus seurata turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä ulkomaisia suoria sijoituksia, jotka todennäköisesti vaikuttavat unionin etua koskeviin hankkeisiin ja ohjelmiin. Näin komissiolla olisi käytössään väline, jolla se voi suojata hankkeita ja ohjelmia, jotka palvelevat unionin etua kokonaisuudessaan ja joilla on merkittävä vaikutus sen talouskasvuun, työllisyyteen ja kilpailukykyyn. Erityisesti olisi otettava huomioon hankkeet tai ohjelmat, joihin liittyy merkittävää EU:n rahoitusta tai jotka on perustettu kriittistä infrastruktuuria tai teknologiaa tai kriittisiä tuotantopanoksia koskevalla unionin lainsäädännöllä. Selkeyden parantamiseksi liitteessä olisi esitettävä viitteellinen luettelo unionin etua koskevista hankkeista tai ohjelmista, joihin liittyviin ulkomaisiin suoriin sijoituksiin komissio voi kohdistaa seuranta.
- (16) Jos komissio katsoo, että ulkomainen suora sijoitus todennäköisesti vaikuttaa unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä, sillä pitäisi olla mahdollisuus osoittaa kohtuullisessa määräajassa lausunto jäsenvaltioille, joihin tällainen sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty. Jäsenvaltioiden olisi otettava mahdollisimman tarkasti huomioon lausunto ja annettava komissiolle selitys, jos ne eivät noudata sen lausuntoa, SEU-sopimuksen 4 artiklan 3 kohdassa määrätyn vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti. Komissiolla olisi myös oltava mahdollisuus pyytää näiltä jäsenvaltioilta tietoja, joita se tarvitsee tällaisen sijoituksen seuranta varten.
- (17) Jotta voidaan helpottaa yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden kanssa ja komission harjoittamaa ulkomaisten suorien sijoitusten seuranta, jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava komissiolle seurantamekanismeistaan ja niihin tehdyistä muutoksista ja raportoitava seurantamekanismiensa soveltamisesta säännöllisesti. Samasta syystä myös jäsenvaltioiden, joilla ei ole seurantamekanismia, olisi raportoitava alueellaan tehdyistä ulkomaisista suorista sijoituksista käytettävissään olevien tietojen perusteella.
- (18) Tätä varten on tärkeää varmistaa vähimmäistason tiedot ja koordinointi kaikissa jäsenvaltioissa niiden ulkomaisten suorien sijoitusten osalta, jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan. Jäsenvaltioiden, joihin ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, olisi asetettava tällaiset tiedot saataville muiden jäsenvaltioiden tai komission pyynnöstä. Asiaankuuluvia tietoja ovat esimerkiksi ulkomaisen sijoittajan omistusrakenne ja suunnitellun tai tehdyn sijoituksen rahoitus, mukaan luettuna mahdollisuuksien mukaan tiedot kolmansien maiden myöntämistä tuista.

- (19) Viestintää ja yhteistyötä jäsenvaltioiden ja unionin tasolla olisi vahvistettava perustamalla ulkomaisen suorien sijoitusten seurantaä käsitteleviä yhteyspisteitä kuhunkin jäsenvaltioon.
- (20) Jäsenvaltioiden ja komission olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet luottamuksellisten ja muiden arkaluonteisten tietojen suojaamiseksi.
- (21) Komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta viimeistään kolmen vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta. Jos kertomuksessa ehdotetaan asetuksen säännösten muuttamista, siihen voidaan tarpeen mukaan liittää lainsäädäntöehdotus.
- (22) Asetuksen täytäntöönpanossa unionissa ja jäsenvaltioissa olisi noudatettava asiaa koskevia vaatimuksia, joita on asetettu rajoittavien toimenpiteiden käyttöönotolle turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä, joista määrätään EU:n lainsäädännössä, Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa (ETA-sopimuksessa), WTO:n sopimuksessa (erityisesti GATS-sopimuksen XIV artiklan a kohta ja XIV a artikla) ja muissa kauppaa- ja investointisopimuksissa tai -järjestelyissä, joissa unioni tai sen jäsenvaltiot ovat osapuolina.
- (23) Jos ulkomainen suora sijoitus muodostaa keskittymän, joka kuuluu neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004²⁵ soveltamisalaan, tämän asetuksen täytäntöönpanon ei pitäisi rajoittaa asetuksen (EY) N:o 139/2004 21 artiklan 4 kohdan soveltamista. Tätä asetusta ja asetuksen (EY) N:o 139/2004 21 artiklan 4 kohtaa olisi sovellettava johdonmukaisesti. Jos näiden kahden asetuksen soveltamisalat ovat päällekkäiset, tämän asetuksen 1 artiklassa säädetty seurantaä koskevat perusteet ja asetuksen (EY) N:o 139/2004 21 artiklan 4 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettu oikeutettujen etujen käsite olisi tulkittava johdonmukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sen arvioimista, ovatko näiden etujen suojaamiseen tarkoitetut kansalliset toimenpiteet yhdenmukaisia unionin oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden sääntöjen kanssa.
- (24) Tämä asetus on johdonmukainen muiden alakohtaisessa unionin lainsäädännössä vahvistettujen ilmoitus- ja seurantamenettelyjen kanssa, eikä sillä estetä niiden soveltamista,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tällä asetuksella perustetaan puitteet unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurannalle, jota jäsenvaltiot ja komissio harjoittavat turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1. 'ulkomaisella suoralla sijoituksella' mitä tahansa ulkomaisen sijoittajan tekemää sijoitusta, jonka tarkoituksena on luoda tai pitää yllä suoria yhteyksiä ulkomaisen

²⁵ Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta (EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1).

sijoittajan ja sen yrittäjän tai yrityksen välillä, jonka käyttöön pääoma annetaan taloudellisen toiminnan harjoittamista varten jossakin jäsenvaltiossa, mukaan luettuna sijoitukset, jotka mahdollistavat tosiasiallisen osallistumisen taloudellista toimintaa harjoittavan yrityksen hallintoon tai valvontaan;

2. 'ulkomaisella sijoittajalla' kolmannen maan luonnollista henkilöä tai yritystä, joka aikoo tehdä tai on tehnyt ulkomaisen suoran sijoituksen;
3. 'seurannalla' menettelyä, jonka avulla on mahdollista arvioida, tutkia, valtuuttaa, asettaa ehdolliseksi, kieltää tai kumota ulkomaisia suoria sijoituksia;
4. 'seurantamekanismilla' yleisesti sovellettavaa välinettä, kuten lakia tai asetusta, ja siihen liittyviä hallinnollisia vaatimuksia, täytäntöönpanosääntöjä tai -ohjeita, joissa asetetaan turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä harjoitettavaa ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa koskevat ehdot, edellytykset ja menettelyt;
5. 'seurantaa koskevalla päätöksellä' toimenpidettä, joka on hyväksytty seurantamekanismin soveltamisen tuloksena;
6. 'kolmannen maan yrityksellä' yritystä, joka on muodostettu tai muutoin organisoitu jonkin kolmannen maan lakien mukaisesti.

3 artikla

Ulkomaisten suorien sijoitusten seuranta

1. Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa, muuttaa tai hyväksyä mekanismeja ulkomaisten suorien sijoitusten seuraamiseksi turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä tässä asetuksessa vahvistetuin edellytyksin ja tämän asetuksen ehtojen mukaisesti.
2. Komissio voi seurata turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä ulkomaisia suoria sijoituksia, jotka todennäköisesti vaikuttavat unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin.
3. Unionin etua koskevia hankkeita tai ohjelmia ovat erityisesti ne, joihin liittyy merkittävä määrä tai osuus EU:n rahoitusta tai jotka kuuluvat kriittistä infrastruktuuria tai teknologiaa tai kriittisiä tuotantopanoksia koskevan unionin lainsäädännön piiriin. Liitteessä 1 on viitteellinen luettelo hankkeista ja ohjelmista, jotka koskevat unionin etua.

4 artikla

Tekijät, jotka voidaan ottaa huomioon seurannassa

Seuratessaan ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä jäsenvaltiot ja komissio voivat ottaa huomioon mahdolliset vaikutukset muun muassa seuraaviin:

- kriittinen infrastruktuuri, mukaan luettuna energia-, liikenne-, viestintä-, tietojentallennus-, avaruus- tai rahoitusinfrastruktuuri, sekä uhanalaiset kohteet;
- kriittinen teknologia, mukaan luettuna tekoäly-, robotiikka-, puolijohdin-, kyberturvallisuus-, avaruus- tai ydinteknologia ja teknologia mahdollisiin kaksikäyttösovelluksiin;
- kriittisten tuotantopanosten toimitusvarmuus; tai

- arkaluonteisten tietojen saaminen tai kyky hallita arkaluonteisia tietoja.

Määrittäessään ulkomaisen suoran sijoituksen todennäköistä vaikutusta turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen jäsenvaltiot ja komissio voivat ottaa huomioon, onko ulkomainen sijoittaja kolmannen maan hallituksen määräysvallassa, mukaan luettuna merkittävän rahoituksen kautta.

5 artikla

Toimenpiteiden kiertämisen torjuminen

Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa, muuttaa tai hyväksyä toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen seurantamekanismin ja seurantaa koskevien päätösten kiertämisen estämiseksi.

6 artikla

Puitteet jäsenvaltioiden harjoittamaa seurantaa varten

1. Jäsenvaltioiden seurantamekanismien on oltava avoimet, eikä niissä saa syrjiä joitakin kolmansia maita. Jäsenvaltioiden on erityisesti vahvistettava seurannan käynnistävät olosuhteet, seurannan perusteet sekä sovellettavat yksityiskohtaiset menettelysäännöt.
2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava määräajat seurantaa koskevien päätösten antamiselle. Tällaisten määräaikojen olisi oltava sellaiset, että jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon 8 artiklassa tarkoitetut jäsenvaltioiden huomautukset ja 8 ja 9 artiklassa tarkoitetun komission lausunnon.
3. Asianomaisten ulkomaisten sijoittajien ja yritysten toimittamat luottamukselliset tiedot, mukaan luettuna kaupallisesti arkaluonteiset tiedot, on suojattava.
4. Asianomaisilla ulkomaisilla sijoittajilla ja yrityksillä on oltava mahdollisuus hakea tuomioistuimessa muutosta kansallisten viranomaisten tekemiin seurantaa koskeviin päätöksiin.

7 artikla

Jäsenvaltioiden ilmoitukset seurantamekanismeista ja vuosittainen raportointi

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle olemassa olevista seurantamekanismeistaan viimeistään [...] (30 päivää tämän asetuksen voimaantulosta). Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle olemassa olevan seurantamekanismin muutoksista tai uusista hyväksytyistä seurantamekanismeista 30 päivän kuluessa kyseisen seurantamekanismin voimaantulosta.
2. Jäsenvaltioiden, jotka pitävät voimassa seurantamekanismeja, on toimitettava komissiolle vuosikertomus seurantamekanismin soveltamisesta. Kertomukseen on sisällyttävä kultakin raportointikaudelta erityisesti seuraavat tiedot:
 - (a) ulkomaiset suorat sijoitukset, joihin on kohdistettu ja kohdistetaan seurantaa;
 - (b) seurantaa koskevat päätökset, joilla kielletään ulkomaisia suoria sijoituksia;
 - (c) seurantaa koskevat päätökset, joilla kohdistetaan ulkomaisiin suoriin sijoituksiin ehtoja tai riskejä vähentäviä toimenpiteitä;
 - (d) seurannan kohteena olleiden ja olevien ulkomaisten suorien sijoitusten sektorit, alkuperä ja arvo.

3. Jäsenvaltioiden, joilla ei ole seurantamekanismia, on toimitettava komissiolle vuosikertomus, jossa käsitellään niiden alueella tehtyjä ulkomaisia suoria sijoituksia käytettävissä olevien tietojen perusteella.

8 artikla

Yhteistyömekanismi

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille ulkomaisista suorista sijoituksista, jotka ovat seurannan kohteena niiden seurantamekanismin puitteissa, viiden työpäivän kuluessa seurannan aloittamisesta. Seuranta harjoittavan jäsenvaltion on osana näitä tietoja pyrittävä tapauksen mukaan ilmoittamaan, kuuluuko sen mielestä seurannan kohteena oleva ulkomainen suora sijoitus todennäköisesti asetuksen (EY) N:o 139/2004 soveltamisalaan.
2. Jos jäsenvaltio katsoo, että toiseen jäsenvaltioon suunniteltu tai tehty ulkomainen suora sijoitus todennäköisesti vaikuttaa sen turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen, se voi toimittaa huomautuksia jäsenvaltiolle, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty. Huomautukset on toimitettava samanaikaisesti komissiolle.
3. Jos komissio katsoo, että ulkomainen suora sijoitus vaikuttaa todennäköisesti yhden tai useamman jäsenvaltion turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen, se voi antaa lausunnon, joka on osoitettu jäsenvaltiolle, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty. Komissio voi antaa lausunnon siitä riippumatta, ovatko muut jäsenvaltiot esittäneet huomautuksia.
4. Komissio tai jäsenvaltio, joka aiheellisesti katsoo, että ulkomainen suora sijoitus todennäköisesti vaikuttaa sen turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen, voi pyytää jäsenvaltiolta, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, tietoja, jotka se tarvitsee 2 kohdassa tarkoitettujen huomautusten esittämiseksi tai 3 kohdassa tarkoitetun lausunnon antamiseksi.
5. Edellä 2 kohdan mukaiset huomautukset tai 3 kohdan mukaiset lausunnot on osoitettava sille jäsenvaltiolle, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, kohtuullisessa ajassa ja joka tapauksessa viimeistään 25 työpäivän kuluessa 1 tai 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen saamisesta. Jos komissio antaa lausunnon muilta jäsenvaltioilta saatujen huomautusten jälkeen, komissiolla on ylimääräiset 25 työpäivää lausunnon antamista varten.
6. Jäsenvaltioiden, joihin ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, on otettava asianmukaisesti huomioon 2 kohdassa tarkoitettujen muiden jäsenvaltioiden esittämät huomautukset ja 3 kohdassa tarkoitettu komission lausunto.
7. Tässä artiklassa tarkoitettu jäsenvaltioiden välinen yhteistyö tapahtuu 12 artiklassa tarkoitettujen yhteyspisteiden kautta.

9 artikla

Komission harjoittaman seurannan puitteet

1. Jos komissio katsoo, että ulkomainen suora sijoitus vaikuttaa todennäköisesti unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä, se voi antaa lausunnon, joka on osoitettu jäsenvaltiolle, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty.

2. Komissio voi pyytää jäsenvaltiolta, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, tietoja, jotka se tarvitsee 1 kohdassa tarkoitetun lausunnon antamiseksi.
3. Komissio osoittaa lausuntonsa asianomaiselle jäsenvaltiolle kohtuullisessa ajassa ja joka tapauksessa viimeistään 25 työpäivän kuluessa siitä, kun se on saanut 2 kohdan mukaisesti pyytämänsä tiedot. Jos jäsenvaltiolla on käytössä seurantamekanismi 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja komissio on saanut tiedot seurannan kohteena olevasta ulkomaisesta suorasta sijoituksesta 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti, lausunto on annettava viimeistään 25 työpäivän kuluessa näiden tietojen saamisesta. Jos lausunnon antamiseksi tarvitaan lisätietoja, 25 päivän määräajan laskeminen alkaa lisätietojen vastaanottamispäivästä.
4. Komission lausunto on ilmoitettava muille jäsenvaltioille.
5. Jäsenvaltioiden, joihin ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, on otettava mahdollisimman tarkasti huomioon komission lausunto ja toimitettava komissiolle selitys, jos sen lausuntoa ei noudateta.

10 artikla

Tietovaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että komission ja muiden jäsenvaltioiden 8 artiklan 4 kohdan ja 9 artiklan 2 kohdan nojalla pyytämät tiedot asetetaan komission ja pyynnön esittäneiden jäsenvaltioiden saataville viipymättä.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin on sisällyttävä erityisesti seuraavat:
 - (a) ulkomaisen sijoittajan ja sen yrityksen, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, omistusrakenne, mukaan luettuna tiedot määräysvaltaa käyttävästä osakkaasta tai osakkaista;
 - (b) ulkomaisen suoran sijoituksen arvo;
 - (c) ulkomaisen sijoittajan ja sen yrityksen, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, tuotteet, palvelut ja liiketoiminta;
 - (d) jäsenvaltiot, joissa ulkomainen sijoittaja ja se yritys, johon ulkomainen suora sijoitus on suunniteltu tehtäväksi tai tehty, harjoittavat liiketoimintaa;
 - (e) sijoituksen rahoitus jäsenvaltion käytettävissä olevien tietojen perusteella.

11 artikla

Luottamuksellisuus

1. Tätä asetusta sovellettaessa saatuja tietoja saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten ne on pyydetty.
2. Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat tätä asetusta sovellettaessa hankittujen tietojen luottamuksellisuuden suojan.

12 artikla

Yhteyspisteet

Kunkin jäsenvaltion on nimitettävä ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan varten yhteyspiste, jäljempänä 'sijoitusten seurannan yhteyspiste'. Komissio ja muut jäsenvaltiot ottavat näihin sijoitusten seurannan yhteyspisteisiin yhteyttä kaikissa tämän asetuksen täytäntöönpanoon liittyvissä kysymyksissä.

13 artikla

Arviointi

1. Komissio arvioi tämän asetuksen soveltamista ja esittää siitä kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kolmen vuoden kuluttua sen voimaantulosta. Jäsenvaltioiden on osallistuttava tähän ja toimitettava komissiolle kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot.
2. Jos kertomuksessa suositellaan asetuksen säännösten muuttamista, siihen voidaan liittää asianmukainen lainsäädäntöehdotus.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

- 1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi
- 1.2. Toimintalohko(t)
- 1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne
- 1.4. Tavoite (Tavoitteet)
- 1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut
- 1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto
- 1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

- 2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt
- 2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä
- 2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehysten otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat
- 3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin
 - 3.2.1. *Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin*
 - 3.2.2. *Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.3. *Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.4. *Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehysten kanssa*
 - 3.2.5. *Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
- 3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta

1.2. Toimintalohko(t)

Yhteinen kauppapolitiikka, SEUT-sopimuksen 207 artikla

1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne

x Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen**.

☐ Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen.**²⁶

☐ Ehdotus/aloite liittyy **käynnissä olevan toimen jatkamiseen.**

☐ Ehdotus/aloite liittyy **toimeen, joka on suunnattu uudelleen.**

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. *Komission monivuotinen strateginen tavoite (monivuotiset strategiset tavoitteet), jonka (joiden) saavuttamista ehdotus/aloite tukee*

Ei sovelleta

1.4.2. *Erityistavoitteet ja Erityistavoite nro []*

Erityistavoitteet

Ei sovelleta

Erityistavoite nro

Ei sovelleta

²⁶

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Ehdotuksen tavoitteena on tukea Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määrättyjä unionin toiminnan yleisiä tavoitteita etenkin siltä osin kuin on kyse suhteista muuhun maailmaan unionin arvojen ja etujen pitämiseksi yllä sekä kansalaisten, rauhan, turvallisuuden ja vapaan ja oikeudenmukaisen kaupan suojaamisesta. Ehdotuksessa noudatellaan täysin samaa linjaa kuin vuonna 2015 annetussa tiedonannossa *Kaikkien kauppa*, jonka mukaan olisi perustettava sääntöihin perustuva järjestelmä kauppaa ja investointeja varten. Ehdotetussa asetuksessa otetaan huomioon globalisaation hallinnasta 10. toukokuuta 2017 annettu komission pohdinta-asiakirja, jossa tuodaan esiin globalisaation hyötyjä ja haasteita. Pohdinta-asiakirjassa korostettiin Euroopan unionin vankkaa sitoutumista avoimen, kestävän, oikeudenmukaisen ja sääntöihin perustuvan järjestelmän kehittämiseen kansainvälisen yhteistyön kautta. Nämä periaatteet pätevät täysimittaisesti ulkomaisiin suoriin sijoituksiin, jotka ovat osa EU:n yhteistä kauppapolitiikkaa (ks. SEUT-sopimuksen 207 artiklan 1 kohta). Ulkomaiset suorat sijoitukset ovat merkittävä kasvun, työpaikkojen ja innovoinnin lähde. Ne ovat tuoneet merkittäviä hyötyjä niin EU:lle kuin muulle maailmallekin. Sen vuoksi EU haluaa säilyttää avoimen sijoitusympäristön. Asiakirjassa tuodaan kuitenkin myös selvästi esiin, että EU ei epäröi toimia, jos ulkomaat tai ulkomaiset yritykset harjoittavat epäterveitä kaupan käytäntöjä tai aiheuttavat huolta turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Pohdinta-asiakirjassa tuodaan esiin, että ulkomaisten sijoittajien suorittamat keskeisten eurooppalaisten omaisuususerien strategiset hankinnat ovat aiheuttaneet yhä kasvavaa huolestumista asiasta. Tätä taustaa vasten komissio pitää aiheellisena perustaa puitteet, joiden mukaisesti jäsenvaltiot – ja tietyissä tapauksissa komissio – voivat seurata unioniin tehtäviä ulkomaisia suoria sijoituksia.

Lisäksi ehdotetulla asetuksella tarjotaan oikeusvarmuutta jäsenvaltioille, jotka haluavat pitää voimassa ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismin tai ottaa sellaisen käyttöön, kun otetaan huomioon unionin yksinomainen toimivalta yhteisen kauppapolitiikan alalla, johon ulkomaiset suorat sijoitukset kuuluvat SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja 207 artiklan 1 kohdan nojalla.

1.4.4. Tulos- ja vaikutusindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen toteuttamista seurataan

Ehdotetussa asetuksessa säädetään, että komissio laatii asetuksen soveltamisesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen viimeistään kolmen vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta. Jos komissio katsoo, että asetuksella ei edistetä riittävästi esitettyjä poliittisia tavoitteita, se voi liittää kertomukseen ehdotuksen asetuksen muuttamiseksi.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä

Tällä hetkellä 13:ssa EU:n jäsenvaltiossa on käytössä ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismi, jotta ne voivat puuttua kansainvälisten rajatylittävien yritysostojen mahdollisiin vaikutuksiin turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen, ja niillä on valtuudet rajoittaa ulkomaisia sijoituksia, jotka uhkaavat niiden elintärkeitä etuja. Unionilla on yksinomainen toimivalta yhteisen kauppapolitiikan alalla SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja 207 artiklan nojalla, ja ulkomaiset

suorat sijoitukset ovat olennainen osa yhteistä kauppapolitiikkaa. Sen vuoksi on asianmukaista, että unioni laatii puitteet, joiden mukaisesti jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai hyväksyä tällaisen seurantamekanismin.

Lisäksi ehdotetulla asetuksella on tarkoitus laatia jäsenvaltioita ja tapauksen mukaan komissiota varten puitteet seurattaessa tiettyjä EU:hun tehtäviä ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuden ja yleisen järjestyksen suojaamiseksi.

Ehdotetulla asetuksella perustetaan ulkomaisia suoria sijoituksia koskeva järjestelmällinen yhteistyömekanismi jäsenvaltioiden ja komission välille yhteyspisteiden kautta.

- 1.5.2. *Unionin osallistumisesta saatava lisäarvo (se voi olla tuloksena esimerkiksi koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta, tehokkuuden paranemisesta tai täydentävyyksistä). Tätä kohtaa sovellettaessa "unionin osallistumisesta saatavalla lisäarvolla" tarkoitetaan arvoa, joka saadaan unionin toiminnan ansiosta sen arvon lisäksi, jonka jäsenvaltiot olisivat muutoin tuottaneet yksinään.*

Syyt Euroopan tason toimiin (ex-ante)

Useissa jäsenvaltioissa on käytössä ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismi, kun taas toisissa tällaista mekanismia ei ole lainkaan. Unionilla on yksinomainen toimivalta yhteisen kauppapolitiikan alalla SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja 207 artiklan nojalla, ja ulkomaiset suorat sijoitukset ovat olennainen osa yhteistä kauppapolitiikkaa. Sen vuoksi on asianmukaista, että unioni laatii puitteet, joiden mukaisesti jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai hyväksyä tällaisen seurantamekanismin.

Lisäksi komission pitäisi pystyä antamaan asianomaisille jäsenvaltioille neuvoa-antava lausunto, jos se katsoo, että ulkomainen suora sijoitus voi vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen unionin etua koskeviin hankkeisiin tai ohjelmiin (kuten Galileo, Horisontti 2020, Ten-T tai Ten-E) liittyen. Lisäksi komission pitäisi myös pystyä antamaan neuvoa-antava lausunto, jos se katsoo, että johonkin jäsenvaltioon tehtävä ulkomainen suora sijoitus voi vaikuttaa jonkin toisen jäsenvaltion turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen.

Aikaan saatu odotettu unionin lisäarvo (ex-post)

Jäsenvaltioiden ja komission välillä ei ole tällä hetkellä jäsennettyä koordinoitua tai yhteistyötä alalla. Ehdotetun asetuksen ja siihen liittyvän komission tiedonannon tavoitteena on perustaa yhteyspisteet ja ilmoittaa sellaisen yhteistyöryhmän perustamisesta, jonka kautta on tarkoitus tiivistää koordinoitua ja yhteistyötä sekä vaihtaa tietoja ja hyviä toimintatapoja. Ehdotetussa asetuksessa asetetaan jäsenvaltioille selkeä velvollisuus jakaa tietoja toisten jäsenvaltioiden ja komission kanssa yhteyspisteiden verkoston kautta. Tämän odotetaan johtavan koordinoituihin arvioitaessa turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyviä riskejä ja lisättäessä tietoa kaikissa jäsenvaltioissa näistä arkaluonteisista aiheista velvoittamalla jäsenvaltioita perustamaan ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismia.

- 1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Kyseessä on uusi aloite, josta ei ole aiempaa kokemusta. Komission on käytettävä perustana asiaan liittyvää asiantuntemusta.

1.5.4. *Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut*

Ehdotetulla asetuksella täydennetään unionin muuta politiikkaa, se on johdonmukainen niiden kanssa eikä se vaikuta niihin. Kyse on erityisesti seuraavista:

Pääoman vapaa liikkuvuus ja sijoittautumisvapaus

Ulkomaisissa suorissa sijoituksissa on kyse SEUT-sopimuksen 63 artiklan mukaisesta pääoman liikkuvuudesta. SEUT-sopimuksen 63 artiklassa kielletään kaikki rajoitukset, jotka koskevat pääomanliikkeitä jäsenvaltioiden välillä taikka jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä. Sijoitustenseurantamekanismit voivat muodostaa pääoman vapaalle liikkuvuudelle rajoituksen, joka kuitenkin saattaa olla perusteltu, jos se on tarpeellinen ja oikeasuhteinen perussopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan luettuna yleiseen turvallisuuteen tai järjestykseen liittyvistä syistä (SEUT-sopimuksen 65 artikla) tai Euroopan unionin tuomioistuimen määrittämistä yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä.

Kuten tuomioistuimen oikeuskäytännössä selvennetään, jäsenvaltioilla on harkintavaltaa yleistä järjestystä ja turvallisuutta koskevien vaatimusten osalta kansallisten tarpeiden mukaisesti, mutta jäsenvaltiot eivät voi määritellä näitä julkisia etuja yksipuolisesti ilman mitään EU:n toimielinten harjoittamaa valvontaa ja niitä on tulkittava tiukasti: poikkeukseen voidaan turvautua vain, jos johonkin yhteiskunnan olennaiseen etuun kohdistuu aito ja riittävän vakava uhka. Perusvapauksiin kohdistuvia rajoituksia ei saa soveltaa virheellisesti vain taloudellisia tarkoituksia varten. Investointien seurantamekanismien olisi lisäksi oltava EU:n lainsäädännön yleisten periaatteiden, erityisesti suhteellisuutta ja oikeusvarmuutta koskevien periaatteiden, mukaisia. Nämä edellyttävät, että investointien seurantaa koskeva menettely ja perusteet määritetään syrjimättömästi ja riittävän täsmällisesti. Mahdollisten sijoittajien on saatava tietoja tällaisista mekanismeista ennalta ja voitava hakea muutosta oikeusteitse.

Ehdotettu asetus on näiden vaatimusten mukainen. Siinä vahvistetaan, että jäsenvaltiot voivat seurata ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuden tai yleisen järjestyksen perusteella, ja asetetaan jäsenvaltioiden seurantamekanismeille menettelyä koskevat perusvaatimukset, kuten avoimuus, eri kolmansien maiden syrjimätön kohtelu ja muutoksenhakumahdollisuus oikeusteitse.

Ulkomaiset suorat sijoitukset voivat johtaa siihen, että kolmannen maan sijoittaja sijoittautuu EU:hun, esimerkiksi silloin, kun tällaisen sijoituksen seurauksena saadaan määräysvaltaan oikeuttava omistusosuus EU:ssa sijaitsevasta yrityksestä. SEUT-sopimuksen 49 artiklalla kielletään rajoittamasta jonkin jäsenvaltion kansalaisten sijoittautumisvapautta jonkin toisen jäsenvaltion alueelle.

SEUT-sopimuksen 63 artiklaa sovelletaan myös kolmansista maista peräisin olevan pääoman liikkeisiin, mutta 49 artiklaa ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisten sijoittautumiseen EU:hun. Näin ollen ehdotettu asetus ei vaikuta sijoittautumisvapautta koskeviin perussopimuksen määräyksiin.

EU:n sulautuma-asetus

Ulkomaiset suorat sijoitukset voivat olla yritysostoja, sulautumia tai yhteisyrityksiä, jotka ovat EU:n sulautuma-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia keskittymiä. Sulautuma-asetuksen 21 artiklan 4 kohdassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä suojatakseen oikeutettuja etuja, jos toimenpiteet ovat sopusoinnussa unionin oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden

sääntöjen kanssa. Tätä varten 21 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa todetaan nimenomaisesti yleisen turvallisuuden, tiedonvälityksen moniarvoisuuden ja vakavaraisuussääntöjen turvaaminen oikeutetuiksi eduiksi. Ehdotetun asetuksen nojalla näiden etujen suojaamiseksi tehdyistä seuranta koskevista päätöksistä ei tarvitse ilmoittaa komissiolle sulautuma-asetuksen 21 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti, kunhan ne ovat sopusoinnussa unionin oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden sääntöjen kanssa. Sitä vastoin jos jäsenvaltio aikoo tehdä seuranta koskevan päätöksen ehdotetun asetuksen nojalla muiden julkisten etujen suojaamiseksi, sen on ilmoitettava tästä sulautuma-asetuksen 21 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti komissiolle, jos päätös koskee keskittymää, joka kuuluu tämän asetuksen soveltamisalaan. Komissio varmistaa, että ehdotettua asetusta ja sulautuma-asetuksen 21 artiklan 4 kohtaa sovelletaan johdonmukaisesti. Jos näiden kahden asetuksen soveltamisalat ovat päällekkäiset, ehdotetun asetuksen 1 artiklassa säädetty seuranta koskevat perusteet ja EU:n sulautuma-asetuksen 21 artiklan 4 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettu oikeutettujen etujen käsite olisi tulkittava johdonmukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta sen arvioimista, ovatko näiden etujen suojaamiseen tarkoitetut kansalliset toimenpiteet yhdenmukaisia unionin oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden sääntöjen kanssa.

Energia

Vuosien mittaan komissio on antanut lainsäädäntöä energian toimitusvarmuuden parantamiseksi unionissa ja jäsenvaltioissa. Kriittisiä infrastruktuureja koskevassa neuvoston direktiivissä 2008/114/EY edellytetään, että jäsenvaltiot yksilöivät eurooppalaiset kriittiset infrastruktuurit ja laativat turvasuunnitelmat. Nk. kolmannen energiapaketin sähkö- ja kaasudirektiiveihin (sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annettu direktiivi 2009/72/EY ja maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annettu direktiivi 2009/73/EY) sisältyy säännöksiä, joissa edellytetään toimitusvarmuuden vaikutusten arviointia asianomaisten jäsenvaltioiden osalta mutta myös koko EU:n osalta, jos jonkin jäsenvaltion kaasutai sähkönsiirtoverkko on kolmannen maan toimijan hallinnassa. Lisäksi kaasun toimitusvarmuutta koskevassa asetuksessa keskitytään erityisesti toimitusvarmuuskysymyksiin ja edellytetään, että jäsenvaltiot tekevät kansallisella ja alueellisella tasolla riskinarvioinnin ja arvioivat kaikki kaasuverkkoon kohdistuvat mahdolliset riskit, mukaan luettuna ne, jotka liittyvät siihen, että toimitusvarmuuden kannalta merkitykselliset infrastruktuurit ovat kolmansien maiden yritysten hallussa, sekä laativat kattavat ennaltaehkäisy-suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat, joihin sisältyy toimenpiteitä näiden riskien lieventämiseksi. Riskeihin varautumista koskevaan ehdotukseen sisältyy samanlaisia säännöksiä sähkön alalla. Energiayritykset sisältyvät nimenomaisesti myös verkkoinfrastruktuurin turvallisuudesta annettuun direktiiviin (EU) 2016/1148 olennaisina palveluina.

Raaka-aineet

Komissio käynnisti vuonna 2008 eurooppalaisen raaka-ainealoitteen voidakseen puuttua kasvavaan huoleen, joka liittyy unionin taloudelle arvokkaiden raaka-aineiden turvaamiseen. Kyseessä on integroitu strategia, jolla vahvistetaan kohdennettuja toimenpiteitä EU:n raaka-aineiden saannin turvaamiseksi ja parantamiseksi. Yksi aloitteen prioriteettitoimia oli laatia EU:n tasoinen luettelo kriittisistä raaka-aineista. Luettelo sisältää raaka-aineita, jotka täyttävät tai ylittävät taloudellista merkitystä ja saatavuusriskiä koskevat rajat. Komissio laati ensimmäisen luettelon vuonna 2011 ja on sitoutunut päivittämään sitä vähintään kolmen vuoden välein ottaen huomioon markkinoiden, tuotannon ja teknologian

kehityksen. Toinen luettelo julkaistiin vuonna 2014, ja uusi luettelo julkaistaan rinnakkain tämän asetuksen kanssa.

Kriittisten raaka-aineiden luettelon pitäisi auttaa kannustamaan kriittisten raaka-aineiden eurooppalaista tuotantoa ja helpottaa uusien kaivos- ja kierrätystoimien käynnistämistä. Viime vuosina komissio on ottanut huomioon kriittisten raaka-aineiden luettelon useissa toimissa kaupan, kansainvälisten suhteiden, tutkimuksen ja innovoinnin sekä osaamis- ja kiertotalouden alalla. EU tukee jäsenvaltioiden täydentäviä poliittisia aloitteita, ja jäsenvaltiot ovat myös mukana kriittisten raaka-aineiden luettelon laatimisessa.

Kyberturvallisuus ja sähköinen viestintä

Ehdotetulla asetuksella täydennetään EU:n politiikkaa sähköisen viestinnän, kyberturvallisuuden, kriittisen infrastruktuurin suojaamisen sekä kyberturvallisuustuotteiden ja -palvelujen teollisen kilpailukyvyn alalla. Komission ja EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisessä tiedonannossa Euroopan unionin kyberturvallisuusstrategiasta esitettiin visio avoimesta, turvallisesta ja vakaasta verkkoympäristöstä. Myöhemmin annettiin asetus (EU) N:o 283/2014, jossa yksilöidään yhteisen edun mukaisia hankkeita Euroopan laajuisten verkkojen alalla televiestinnän infrastruktuureihin liittyen. Lisäksi direktiivillä (EU) 2016/1148 veloitetaan jäsenvaltiot huolehtimaan kyberturvallisuusvalmiudesta ja otetaan käyttöön keskeisten palvelujen ja digitaalisten palvelujen tarjoajia koskevat valmius- ja ilmoitusvaatimukset. Komissio ilmoitti heinäkuussa 2016 kyberturvallisuutta koskevan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden käynnistämisestä ja muista markkinasuuntautuneista toimenpiteistä, joilla tuetaan teollisia voimavaroja Euroopassa. Edellä mainittuihin tarkoituksiin on käytetty EU-varoja myös Horisontti 2020 -ohjelmasta ja Verkkojen Eurooppa -välineestä. Syyskuussa 2017 komissio esitti tiedonannon kyberturvallisuutta koskevasta kattavasta EU:n lähestymistavasta, myös globaalilla tasolla. Se myös ehdotti asetusta tieto- ja viestintäteknologiaan liittyvän turvallisuussertifioinnin eurooppalaisista puitteista, jotta estettäisiin markkinoiden pirstoutuminen ja helpotettaisiin käyttäjien kannalta sen selvittämistä, mitkä tietotekniikan tuotteet ja palvelut, mukaan luettuna verkkoon liitetyt laitteet, ovat kyberturvallisia.

Ilmaliikenne

Ehdotettu asetus ei vaikuta lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annettuun asetukseen (EY) N:o 1008/2008, koska kyseessä ei ole investointien seurantamekanismi. Asetuksen (EY) N:o 1008/2008 säännösten mukaan yksi edellytyksistä, joiden perusteella yritykselle myönnetään liikennelupa kuljettaa lentoteitse matkustajia, postia ja/tai rahtia korvausta ja/tai vuokraa vastaan, on se, että jäsenvaltiot ja/tai jäsenvaltioiden kansalaiset omistavat yli 50 prosenttia yrityksestä ja yritys on tosiasiallisesti niiden määräysvallassa (4 artikla).

Omistusosuuksien hankintaan sovellettava toiminnan vakauden arviointi rahoitusosalalla

Rahoitusalaa koskevan EU-lainsäädännön mukaan toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet tehdä rahoituslaitoksista (eli luottolaitoksista, sijoituspalveluyrityksistä ja vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksistä) tapahtuvaan omistusosuuksien hankintaan ja lisäämiseen sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia. Siinä asetetaan näitä arviointeja koskevat ilmoitusvaatimukset, menettelysäännöt ja arviointiperusteet.

Säännösten tavoitteena on varmistaa rahoituslaitosten järkevä ja vakaa hoitaminen. Nämä säännöt asetetaan direktiivissä 2007/44/EY (rahoituslalla tapahtuvaan omistussuoksien hankintaan ja lisäämiseen sovellettavat toiminnan vakauden arviointia koskevat menettelysäännöt ja periaatteet), direktiivissä 2013/36/EU (oikeus harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta), direktiivissä 2009/138/EY (vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittaminen ja harjoittaminen – Solvenssi II) ja direktiivissä 2014/65/EU (rahoitusvälineiden markkinat).

Ehdotetulla asetuksella annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus pitää voimassa tai ottaa käyttöön mekanismi ulkomaisten suorien sijoitusten seuraamiseksi turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Ehdotetulla asetuksella ei vaikuteta EU:n sääntöihin, jotka koskevat rahoituslalla tapahtuvaan määräosuuden hankintaan sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia, sillä se pysyy erillisenä menettelynä, jolla on tietty tavoite.

Kaksikäyttötuotteiden vientivalvonta

Ehdotetulla asetuksella ei vaikuteta kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaan, jota säännellään asetuksella (EY) N:o 428/2009. Kaksikäyttötuotteiden kauppaan sovelletaan valvontaa, jotta estetään riskit, joita näistä tuotteista voi aiheutua kansainvälisen turvallisuuden kannalta. Valvonta perustuu kansainvälisiin velvoitteisiin ja on monenvälisten vientivalvontajärjestelmien puitteissa sovittujen sitoumusten mukaista. EU:n vientivalvontajärjestelmää säännellään asetuksella (EY) N:o 428/2009, jolla perustetaan kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskeva yhteisön valvontajärjestelmä. Asetuksessa säädetään yhteisistä valvontasäännöistä, yhteisestä kaksikäyttötuotteiden luettelosta sekä koordinoinnista ja yhteistyöstä johdonmukaisen täytäntöönpanon ja valvonnan tukemiseksi kaikkialla unionissa. Asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikkialla EU:ssa.

Euroopan avaruuspolitiikka

Komission tiedonannossa *Avaruusstrategia Euroopalle* komissio toi esiin, että on tärkeää puuttua Euroopan toimitusketjujen haavoittuvuuteen. Ulkomaisten suorien sijoitusten seuraamiseen tarkoitettujen puitteiden perustaminen tukee tätä tavoitetta.

Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto
--

☐ Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kesto on rajattu**.

– ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.

– ☐ Rahoitusvaikutukset alkavat vuonna VVVV ja päättyvät vuonna VVVV.

X Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kesto ei ole rajattu**.

– Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,

– minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)²⁷

☐ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

– ☐ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään

– ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☐ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

– ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille

– ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)

– ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle

– ☐ varainhoitoasetuksen 208 ja 209 artiklassa tarkoitetuille elimille

– ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille

– ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut

– ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut

– ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

– *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, huomautuksille varatussa kohdassa olisi annettava lisätietoja.*

Huomautukset

Ei sovelleta

²⁷

Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla seuraavassa osoitteessa:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.2.1. Todetut riskit

Ei sovelleta

2.2.2. Tiedot käyttöön otetusta sisäisen valvonnan järjestelmästä.

Ei sovelleta

2.2.3. Arvio tarkastusten kustannustehokkuudesta ja odotettavissa olevasta virheriskin tasosta.

Ei sovelleta

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut torjunta- ja suojatoimenpiteet

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Määrärahalaji	Rahoitusosuudet			
	Numero [Nimi.....]	JM/EI-JM ²⁸	EFTA-mailta ²⁹	Ehdokas-mailta ³⁰	kolmansilta mailta	Varainhoito-asetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet
	[XX.YY.YY.YY]	JM/EI-JM	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Määrärahalaji	Rahoitusosuudet			
	Numero [Nimi.....]	JM/EI-JM	EFTA-mailta	Ehdokas-mailta	kolmansilta mailta	Varainhoito-asetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet
	[XX.YY.YY.YY]		KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

²⁸ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

²⁹ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

³⁰ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

[Tämän osan täyttämiseksi on käytettävä [hallintomäärärahoja koskevaa laskentataulukkoa](#) (tämän rahoitus selvityksen liitteessä oleva toinen asiakirja), joka on asetettava saataville DECIDE-tietokantaan komission sisäistä lausuntokierrosta varten.]

3.2.1. Yhteen veto arvioiduista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskeh yksen otsake	Numero	[Nimi.....]
--	--------	-------------

<.....> PO			vuosi N ³¹	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
• Toimintamäärärahat										
Budjettikohdan numero	Sitoumukset	(1)								
	Maksut	(2)								
Budjettikohdan numero	Sitoumukset	(1a)								
	Maksut	(2a)								
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ³²										
Budjettikohdan numero		(3)								
<....> PO:n määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+1a +3								
	Maksut	=2+2a +3								

³¹ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

³² Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

• Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)								
	Maksut	(5)								
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)								
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN <....> kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=4+ 6								
	Maksut	=5+ 6								

Jos ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia useampaan otsakkeeseen:

• Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)								
	Maksut	(5)								
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)								
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEISIIN 1–4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ (Viitemäärä)	Sitoumukset	=4+ 6								
	Maksut	=5+ 6								

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	5	”Hallintomenot”
--	---	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
PO: TRADE									
• Henkilöresurssit		0,828	0,828	0,828	0,828				0,828
• Muut hallintomenot		0,088	0,088	0,088	0,088				0,088
PO TRADE YHTEENSÄ	Määrärahat	0,916	0,916	0,916	0,916				0,916
		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
PO: COMP									
• Henkilöresurssit		0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
• Muut hallintomenot									
PO COMP YHTEENSÄ	Määrärahat	0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
PO: CNCT									
• Henkilöresurssit		0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
• Muut hallintomenot									
PO CNECT YHTEENSÄ	Määrärahat	0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
		vuosi	vuosi	vuosi	vuosi	ja näitä seuraavat vuodet			YHTEENSÄ

		N	N+1	N+2	N+3	(ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			
PO: ENER									
• Henkilöresurssit		0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
• Muut hallintomenot									
PO ENER YHTEENSÄ	Määrärahat	0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
PO: FISMA									
• Henkilöresurssit		0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
• Muut hallintomenot									
PO FISMA YHTEENSÄ	Määrärahat	0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
PO: GROW									
• Henkilöresurssit		0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
• Muut hallintomenot									
PO GROW YHTEENSÄ	Määrärahat	0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
PO: MOVE									

• Henkilöresurssit		0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
• Muut hallintomenot									
PO MOVE YHTEENSÄ	Määrärahat	0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
PO: RTD									
• Henkilöresurssit		0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
• Muut hallintomenot									
PO RTD YHTEENSÄ	Määrärahat	0,276	0,276	0,276	0,276				0,276
		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
PO: TRADE-DEL									
• Henkilöresurssit		0,238	0,238	0,238	0,238				0,238
• Muut hallintomenot									
PO TRADE-DEL YHTEENSÄ	Määrärahat	0,238	0,238	0,238	0,238				0,238
		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Oikeudellinen yksikkö									
• Henkilöresurssit		0,138	0,138	0,138	0,138				0,138
• Muut hallintomenot									
Oikeudellinen yksikkö YHTEENSÄ	Määrärahat	0,138	0,138	0,138	0,138				0,138

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	3,224	3,224	3,224	3,224				3,224
---	---	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		vuosi N ³³	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	3,224	3,224	3,224	3,224				3,224
	Maksut	3,224	3,224	3,224	3,224				3,224

³³

Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

3.2.2. Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin

- x Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			vuosi N		vuosi N+1		vuosi N+2		vuosi N+3		ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)						YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	↓	Tyyppi i ³⁴	Keski määr. kustan nukset	Lukumäärä	Kustan nus	Lukumäärä	Kusta nnus	Lukumäärä	Kusta nnus	Lukumäärä	Kusta nnus	Lukumäärä	Kusta nnus	Lukumäärä	Kusta nnus	Lukumäärä	Kusta nnus	Luku määrä yhteen sä
ERITYISTAVOITE 1 ³⁵ ...																		
- tuotos																		
- tuotos																		
- tuotos																		
Välisumma erityistavoite 1																		
ERITYISTAVOITE 2 ...																		
- tuotos																		
Välisumma erityistavoite 2																		
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ																		

³⁴ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

³⁵ Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 ”Erityistavoitteet...”

3.2.3. Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin

3.2.3.1. Yhteenvedo

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- x Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	vuosi N ³⁶	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
--	--------------------------	--------------	--------------	--------------	---	--	--	----------

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 5								
Henkilöresurssit	3,136	3,136	3,136	3,136				3,224
Muut hallintomenot	0,088	0,088	0,088	0,088				0,088
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 5, välisumma	3,224	3,224	3,224	3,224				3,362

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 5 sisältymättömät³⁷								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 5 sisältymättömät, välisumma								

YHTEENSÄ	3,224	3,224	3,224	3,224				3,362
-----------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	-------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

³⁶

Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

³⁷

Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
• Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
02 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	2	2	2	2			
03 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	2	2	2	2			
06 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	2	2	2	2			
08 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	2	2	2	2			
09 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	2	2	2	2			
12 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	2	2	2	2			
20 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	6	6	6	6			
25 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	1	1	1	1			
32 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	2	2	2	2			
20 01 01 02 (edustustot EU:n ulkopuolella)	1	1	1	1			
XX 01 05 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
10 01 05 01 (suora tutkimustoiminta)							
•Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)³⁸							
XX 01 02 01 (AC, END, INT; katetaan kokonaismäärärahoista)							
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT ja JED EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
XX 01 04 yy³⁹	- päätoimipaikassa						
	- EU:n ulkop. edustustoissa						
XX 01 05 02 (epäsuora tutkimustoiminta: AC, END, INT)							

³⁸ AC = sopimussuhteiset toimihenkilöt, AL = paikalliset toimihenkilöt, END = kansalliset asiantuntijat, INT = vuokrahenkilöstö, JED = nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

³⁹ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

10 01 05 02 (suora tutkimustoiminta: AC, END, INT)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ	22	22	22	22			

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Virkamiesten on - toimittava yhteystahoina ja käsiteltävä jäsenvaltioilta 8 artiklan mukaisesti tulevat ilmoitukset, valmisteltava yhteyspisteiden kokoukset ja varmistettava johdonmukaisuus suhteessa komission neuvoa-antaviin lausuntoihin; - seurattava ulkomaisia suoria sijoituksia turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä unionin etua koskevien hankkeiden ja ohjelmien osalta; tämä asiantuntemus on hankittava - varmistettava johdonmukaisuus muuhun EU-politiikkaan nähden, erityisesti pääoman vapaata liikkuvuutta koskevaan EU:n säännöstöön, sulautuma-asetukseen ja energia-alan säännöstöön nähden.
Ulkopuolinen henkilöstö	

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

- x Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mukainen.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

- X Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.
- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- X Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset sekalaisiin tuloihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoito-vuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁴⁰						
		vuosi N	vuosi N+1	vuosi N+2	vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa:

Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä

⁴⁰

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 25 prosentin osuus.